

BILSEM Geography Teachers' Evaluations on their Branches

Ufuk Sözcü^a Erkan Dündar^b Abdullah Türker^c

^a Assoc. Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa University, Tokat, Türkiye, usozcu@hotmail.com

^b Assoc. Prof. Dr., Ministry of National Education, Ankara, Türkiye, e_dundar84@hotmail.com

^c Assoc. Prof. Dr., Gazi University, Ankara, Türkiye, abdullahturker82@gmail.com

ABSTRACT

As of the beginning of 2024, BILSEM (Science and Art Centers) serves in 379 centers across Turkey, aiming to enhance the academic, artistic, and intellectual skills of gifted students. These institutions, formed by teachers, students, and administrators selected based on various criteria in different branches such as general knowledge, general ability, music, and art, aspire to nurture individuals who realize their potential. One of the subjects taught in line with these goals and objectives is geography. The opinions and thoughts of BILSEM geography teachers regarding the institution, along with the quality of geography teachers, will contribute to the evaluation of the institution's mission and vision. In this context, a case study method was employed in this study, aiming to examine the views of BILSEM geography teachers on aspects such as management, students, parents, curriculum, equipment status, and usage. The study involved 53 out of 64 geography teachers working in BILSEM centers across Turkey, and data were collected through a semi-structured interview form consisting of 7 questions. The findings, categorized into themes and codes through content analysis, are presented in tables with direct quotes. The majority of geography teachers expressed that the institution's administrators view geography as an important and necessary subject in BILSEM, students have a positive attitude towards participating in TUBITAK projects in the field of geography, being a BILSEM teacher contributes to their academic development, and most teachers engage in various scientific activities. According to the teachers, the lack of teaching materials is a significant challenge, and they often have to acquire them through their own means. However, the curriculum, content, assessment processes, and activities are deemed suitable for students. Additionally, half of the teachers noted that their students have a high interest in geography and positive attitudes. Based on these results, recommendations are presented for authorities and readers.

Article Type
Research

Article Background
Received:
10.01.2024
Accepted:
24.02.2024

Keywords
BILSEM, Geography
Teachers, Geography

To cite this article: Sözcü, U., Dündar, E., & Türker, A. (2024). BILSEM geography teachers' evaluations on their branches. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 12 (3), 1312-1350. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1417730>

Corresponding Author: Ufuk Sözcü, e-mail: usozcu@hotmail.com

Introduction

BILSEM, established in Ankara in the 1994-1995 academic year, has expanded to 379 centers in 81 provinces in Turkey by 2024. These independent special education institutions aim to help gifted students in general mental, visual arts, or music fields develop their capacities to the fullest (Regulation on Special Education Services, 2018). BILSEM centers play a crucial role in developing the skills and creativity of gifted students, focusing on their individual talents. The centers merge scientific behavior and thinking with aesthetic values, contributing to the development of self-realized individuals (Ministry of National Education - BILSEM Regulation, 2023). The programs in BILSEM support gifted students in combining scientific thinking with aesthetic values, allowing them to solve productive problems. The centers aim to help these students recognize their skills and talents early on, supporting them in utilizing these elements correctly and at the highest level (General Directorate of Special Education and Guidance Services, 2022).

The process of identifying and placing students in BILSEM involves several stages. Students attending primary school in grades 1, 2, and 3 are evaluated by their class teachers using an observation form, and selected candidates are referred to the school guidance committee. The final evaluation by the committee subjects the selected candidates to preliminary assessment based on general mental, artistic, or musical abilities. Students who meet the scores specified by the Ministry of National Education are then included in individual evaluation practices. After these assessments, students to be placed in BILSEM are determined (ORGM,2023a). To facilitate the adaptation of students to BILSEM, the "Adaptation Program" is implemented, allowing students to get to know the institution, programs, teachers, and other students. Following the adaptation program, the "Support Training Program" is applied to relate the basic skills that students need to develop to all disciplines. Afterward, the "Individual Talent Awareness" program is carried out over two years to identify the areas where the student is interested, talented, and can work on in-depth studies in the future. The program, which determines specific attitudes and skills for each field, plans activities related to those fields by the relevant subject teacher. After completing this program, students undergo the "Special Talent Development Program" for two years to gain in-depth knowledge, skills, and behaviors in the directed discipline/disciplines. Finally, students who complete this program participate in the "Project Production and Management Program," where they prepare projects individually or in groups under the supervision of a mentor teacher, aligning with their interests, desires, and talents in a specific field/discipline (ORGM, 2023b). All these processes are usually carried out on weekdays in the evenings and on weekends, complementary to students' regular education.

The selection of teachers for BILSEM is also based on various criteria. Teacher appointment processes for BILSEM are conducted by provincial teacher evaluation committees and regional oral exam committees. BILSEM teachers are expected to have certain distinguishing features, such as holding master's or doctoral degrees, publishing works like books and articles, and engaging in artistic fields like photography and painting. Teachers with higher scores in these criteria are more likely to be selected (Ileri, 2023). The success of students is closely related to the success of teachers; therefore, the evaluation of BILSEM teachers based on academic criteria is considered a consistent practice. The centers, where students and teachers continue their education, have curriculum programs for each subject, which are different from other educational institutions. Courses at the primary, secondary, and high school levels are taught with prepared curriculum programs. One of these courses is the geography course within the high school curriculum. Geography, as a science,

contributes to the analytical thinking of students, helping them understand the world they live in, preserve it, and take precautions against possible problems. Geography, as a science, is suitable for project-based work, especially focusing on topics such as disasters, the environment, climate, and migration. TUBITAK project competitions have shown that BILSEM is one of the most successful institutions in geography in Turkey (ORGM, 2023c). Teachers play a crucial role in guiding students with this perspective towards geography. Currently, there are 64 geography teachers employed in BILSEM centers across Turkey. It is essential for these teachers to be productive, innovative, academically open, have a strong sense of belonging to the institution, face no administrative difficulties, and establish effective communication with students. Factors such as students' diverse interests and areas of expertise, the breadth of the curriculum, the focus on higher-level cognitive skills, teachers' ability to use technology, inclination towards project-based teaching, parents' different expectations, tracking students, and administrative issues can influence geography teachers. Therefore, understanding the level and impact of these factors is crucial. Thus, this study aims to examine the views of geography teachers in BILSEM regarding their institutions from an educational perspective.

Until now, numerous scientific studies have been conducted on BILSEM. Seyihoglu and Geçit (2011) examined the attitudes of gifted students toward geography concerning their personal characteristics. Kaya (2013) conducted a study on BILSEM's examination of gifted education. Kılıç and Kırıl Özkan (2023) conducted a study on BILSEM teachers' self-efficacy in educational technology. Altun and Vural (2012) evaluated the opinions of BILSEM administrators and teachers on professional and school development. Ayaydın and Ün (2018) examined the views of BILSEM teachers on BILSEM and education for gifted students. Topcu (2022) conducted a study on the meaning of being a teacher in BILSEM. Ileri (2023) examined BILSEM from the perspectives of teachers, students, and parents. Köksal et al. (2017) conducted a study on how to teach and evaluate special talents in Turkey. Şenol (2011) examined teacher views on gifted education programs. Sarıtaş, Şahin, and Çatalbaş (2019) conducted a study from the perspective of parents. Kurnaz (2014) worked on the evaluation of science and art centers based on reports and administrator views in their twentieth year. When these studies are examined, it is observed that there are very few studies that focus on teachers' views on BILSEM. Additionally, no study has been conducted specifically on geography teachers. Therefore, examining the views of geography teachers about their institutions, branches, managements, and the students they work with is crucial. In this context, the problem statement of the study is:

- What are the views of geography teachers on BILSEM in terms of their branches?

While the problem statement of this study is in this form, the sub-problems related to this problem statement are as follows:

- How do geography teachers perceive the interest and attitude of BILSEM students towards geography lessons?
- What are the perceptions of school administrators regarding the necessity of geography lessons in BILSEM from the perspective of geography teachers?
- What are the experiences of geography teachers regarding their students' willingness to participate in TUBITAK (2204 A-B-C) project competitions in the geography field?
- What are the academic contributions of being a geography teacher in BILSEM according to

geography teachers?

- What is the participation status of geography teachers in scientific meetings, symposiums, or conferences related to geography?
- What are the opinions of geography teachers about the BILSEM Geography course curriculum?
- What are the views of geography teachers on the availability of classrooms, materials, and equipment in BILSEM and their knowledge and skills in using them?
- What are the opinions of geography teachers about the BILSEM Geography course curriculum in terms of achievement, content, topic sequence, activities, and assessment structures?

Method

Research Design

In this study, a qualitative research model was employed, and a case study design was preferred as the research design. A case study is a qualitative approach that aims to understand a current issue, phenomenon, or problem by collecting in-depth information from multiple data sources within its real-life context (Creswell, 2013; Güler et al., 2013; Yin, as cited in Yıldırım & Şimşek, 2005). Case studies, which can be used in various disciplines, can involve either an individual or a group (Creswell, 2013). Given that this study aimed to investigate geography teachers' views on BILSEM centers concerning their branches, the "Explanatory Case Study" type was chosen. In an explanatory case study, the focus is on providing information about a situation, making unknown situations known, and explaining connections with real-life situations (Yılmaz, 2014).

Study Group

This research was conducted with 53 geography teachers working in 379 Science and Art Centers (BILSEM) that continued their activities in Turkey during the 2023-2024 academic year. Considering that the total number of geography teachers working in these centers during the same period was 64, a large segment of the population was reached without making a distinction between the population and the sample. In some scientific research where reaching the entire target group is possible during the data collection process, no distinction is made between the population and the sample (Korkmaz, 2020). Therefore, in this study, no distinction was made between the population and the sample.

Table 1.

Participant Demographics

Personal Information	n	%
Gender		
Female	19	35.8
Male	34	64.2
Educational Level		
Doctorate	4	7.5
Master's	36	67.9
Bachelor's	13	24.5
Professional Seniority		
1-9 years	5	9.4
10-19 years	27	50.9
20-29 years	18	33.9
30 years and above	3	5.7
Total	53	100

Data Collection Tool and Data Collection

Considering the research objective, which aimed to obtain information about participants' experiences, attitudes, opinions, complaints, feelings, or beliefs, the interview technique was used for data collection. For this purpose, an interview form was developed based on the questions created through the researchers' literature review. After the form, consisting of questions prepared by the researchers through literature review, was examined by 2 geography educators, 1 Turkish educator, and 1 expert in education programs and instructors, necessary adjustments were made according to the feedback received. Finally, after a pilot study was conducted with 3 geography teachers working in Science and Art Centers, the form was given its final version. The finalized interview form was transferred to the online environment and sent to the participants using remote access methods for data collection. The data were collected in accordance with the decision of Tokat Gaziosmanpaşa University Social and Human Sciences Research Ethics Board dated 26.12.2023 and numbered 01-68.

Data Analysis

The purpose of qualitative research is not to use numbers to reach a result but to present a realistic and explanatory picture of the subject to the reader. However, some numerical analyses can be performed on the data obtained using qualitative approaches. In this study, the views of geography teachers on BILSEM centers in terms of their branches were classified using percentage and frequency values and presented. Content analysis, one of the qualitative data analysis techniques, was used in this study. The main purpose of content analysis is to bring together similar data under certain concepts and themes and organize them in a way that readers can understand (Yıldırım & Şimşek, 2011). A thematic classification was made based on the frequency of the responses to the semi-structured interviews with the participants. According to this classification, frequency and percentage tables were presented, supported by direct quotations from participant views.

Results

In this section, the findings related to the research problem and sub-problem sentences are presented in order. Table 2 presents the findings related to the perceptions of Geography teachers about the necessity of Geography classes in BILSEM (Science and Art Centers).

Table 2.

Findings on the Perceptions of Administrators About the Necessity of Geography Classes in BILSEM

Administrator Perceptions	Frequency	Percentage	Participant Opinions
Positive	42	79,2	<p>P.4. The support of administrators is always high because I make an effort to design a project-based geography class.</p> <p>P.9. The interest and attention of administrators increase depending on the interest and value given by students.</p> <p>P.24. Administrators view the geography class positively, but in the eyes of parents and students, information technology, design, and robotic coding branches are prioritized at BILSEM.</p> <p>P.28. There is no distinction between branches. All teachers who produce and work are supported.</p> <p>P.38. Administrators never lack support. They provide necessary support for material procurement and participation in academic and professional activities.</p> <p>P.52. I can say that the school management approaches all branches equally.</p>
Negative	11	20,8	<p>P.15. Administrators, like students, prioritize and value numerical courses more.</p> <p>P.18. Geography class is considered important and valuable only if a project is being produced; otherwise, it occupies the classroom unnecessarily.</p> <p>P.33. It is not considered very important, as in the general case of social branches. Perceptions change if a competition or the right to participate in a congress/project is obtained.</p> <p>P.46. Material support for social branches, in general, is weak. The management has the same perspective because of the interest of parents and students.</p> <p>P.50. Geography class is seen as a course that can be taught by social studies or history teachers.</p>

When Table 2 is examined, it is seen that according to 79.2% of the participants, the administrators' perception of the importance and necessity of the Geography branch in BILSEM is positive. Participants expressed that administrators who have this perspective provide support in terms of material supply, field trips, observation activities, and participation in academic and professional development activities. On the other hand, 20.8% of the participants stated that the perception of BILSEM administrators towards the geography branch is negative. Among the reasons for this, the most mentioned situation is that social branches are not given as much importance as numerical branches, and there is a lack of interest from both students and parents. Additionally, the value given to the geography branch increases if success is achieved in competitions, congress participation, or academic activities based on the benefit provided to the institution. Table 3 presents findings on BILSEM students' willingness to participate in TUBITAK 2204 project competitions related to the Geography field.

Table 3.

Findings on BILSEM Students' Willingness to Participate in TUBITAK 2204 Project Competitions Related to the Geography Field

Student Desires	Frequency	Percentage	Participant Opinions
Positive	28	52,8	<p>P.4. Since I always try to base activities on projects, students are willing and creative in terms of projects.</p> <p>P.18. In the BILSEM where I worked before, there were very few students willing to work on geography projects. However, my current BILSEM students are very enthusiastic.</p> <p>P.23. Students in the Individual Talent Identification (ITI) program have weak willingness to participate, but almost all students in the Special Talent Development (STD) and project groups are willing to participate in competitions.</p> <p>P.24. Except for 8th and 12th grades preparing for the exam, our other students are willing.</p> <p>P.33. The desires of all students taking geography classes are high. Support is needed to establish the relationship between current issues and geography.</p> <p>P.43. The desires of students are very high, especially in Group C Polar Research and Group D Climate Change project areas.</p> <p>P.50. Students' desires for projects are high. The ability of geography teachers to manage projects directly affects this process.</p>
Negative	25	47,2	<p>P.2. High absenteeism of high school students, and those who attend have very low interest in TUBITAK projects. Middle school students are more interested.</p> <p>P.5. Due to the limited time students spend in the institution, their desire for project applications is low, and efficiency cannot be achieved.</p> <p>P.7. Students' limited time dedicated to BILSEM, alongside school-course-cramming, reduces the importance given to projects.</p> <p>P.10. High school students are indifferent. LGS students do not want to participate. Other groups do not want to bother.</p> <p>P.11. Students' tendency to prepare and apply projects from numerical courses is higher.</p> <p>P.20. The number of willing students is very low. Those who want to participate are also insufficient.</p> <p>P.52. The desire for projects is higher for numerical branches, so participation in geography projects is low.</p> <p>P.7. I do not have a project group yet.</p> <p>P.12. Not yet. Students are very uninterested in this regard. However, it can happen if teachers make an effort.</p> <p>P.27. Students are generally unwilling to produce projects; therefore, there are none.</p>

When Table 3 is examined, it is seen that 52.8% of BILSEM teachers believe that their students are willing to apply for geography-related projects in TUBITAK project competitions. It is emphasized that the interest in projects is higher, especially in areas such as Polar Research in Group C and Climate Change in Group D. The participants also mention that the willingness of students is closely

related to the ability of geography teachers to lead projects.

Table 4.

Findings on the Academic Contributions of Serving in BİLSEM for Teachers

Contribution Level	Frequency	Percentage	Participant Views
Revealing my researcher identity and imposing the necessity of staying current	16	30,2	<p>P.16. I believe it requires being more of a researcher, innovative, and staying current.</p> <p>P.18. I feel the need to keep my academic knowledge up to date to continuously research and meet the needs of advanced students.</p> <p>P.21. The necessity to access current data helps me keep my information fresh and renew myself.</p> <p>P.31. The constant high interest and needs of my students are my biggest motivation to keep myself current.</p>
Following academic publications and participating in academic activities	13	24,5	<p>P.2. I can participate in conferences and symposiums by collaborating with other teachers.</p> <p>P.11. I can find more time to follow academic studies related to my field.</p> <p>P.13. I started to follow academic articles and theses more closely.</p> <p>P.38. Working in an environment with teachers who continue their postgraduate education naturally leads to academic discussions.</p> <p>P.50. Since BİLSEM teachers generally have postgraduate education, conversations in such an environment are naturally academic.</p>
Directing to increase academic knowledge	12	22,6	<p>P.4. The obligation to keep ourselves updated provides significant contributions.</p> <p>P.7. Projects and training involving research, data collection, sample examination, and analysis have contributed a lot academically.</p> <p>P.14. Attending various trainings to develop myself academically and being involved in scientific work also provides an opportunity for self-renewal.</p> <p>P.40. Enriching my academic knowledge with different methods and techniques and sharing it with students contribute significantly.</p>
Versatile contributions	10	18,9	<p>P.3. It has provided the ability to think multidimensionally and work interdisciplinary.</p> <p>P.15. The good side is being together with teachers who have academic studies, and students being intelligent.</p> <p>P.30. Working at BİLSEM brings development in every aspect. It requires working every day.</p> <p>P.33. Working at BİLSEM obliges having skills in scientific processes, following academic publications, project consultancy, and project management.</p>
I haven't noticed yet because I'm new	2	3,8	<p>P.29. For now, it has no academic contribution to me. But discussing geography topics with children who love to think differently is nice.</p> <p>P.32. I'm new, so it hasn't provided academic contribution yet.</p>

On the other hand, 47.2% of the participants express that students are not willing to participate in geography projects. Reasons for this include high absenteeism among high school students, limited time for project applications, and the overall low interest of students in the institution. Additionally, it is mentioned that the interest in projects decreases with the competition of exams such as LGS and YKS, and students from numerical branches show more interest in project preparation and application. Table 4 provides findings on how BİLSEM geography teachers contribute academically. As seen in Table 4, the participants' views clearly emphasize that serving at BİLSEM provides significant academic contributions to teachers. Except for two teachers who are new to their positions and haven't yet noticed the contribution process, all others highlight that BİLSEM has greatly contributed to their academic development. The importance of being engaged in activities such as following academic studies, interdisciplinary work, staying current, and participating in academic events is emphasized as a significant aspect of working at BİLSEM. Table 5 presents the views of BİLSEM geography teachers on their participation in scientific activities related to geography.

Table 5.

Findings on BİLSEM Geography Teachers' Participation in Scientific Activities such as Conferences and Symposia Related to Geography

Participation Status	Frequency	Percentage	Participant Views
Yes, I participate /participated	38	71,7	<p>P.2. I presented a paper and a workshop at UCEK (International Geography Education Congress) 2023.</p> <p>P.4. I participate in events such as UCEK, Polar Festival, Earthquake Congress with my students.</p> <p>P.12. Since I continue my doctoral education, I mostly participate in seminars and congresses related to geology, geomorphology, and climate change. I attended TURQUA (Turkey Quaternary Symposium) and International Geomorphology Symposium.</p> <p>P.15. I generally attend social sciences and children's congresses every year. I also participated in Science and Philosophy congresses and once with my students.</p> <p>P.21. I participate in studies conducted in the province. I attended events related to Lake Van and environmental issues.</p> <p>P.23. I participate in such studies related to my field. My school principal also supports it.</p> <p>P.45. Since I continue my doctoral education, I occasionally have the opportunity to participate. For example, I attended INCSOS (International Social Sciences Congress) VIII. It is a bit difficult to attend out-of-town events due to cost, time, health, and family reasons. Attending online events is easier.</p> <p>P.53. I led a workshop at UCEK Eskişehir congress, presented a paper at UCEK Sivas congress. I participated in a project preparation activity.</p>
No, I haven't participated/ couldn't participate	15	28,3	<p>P.8. I can't participate because it's not close by.</p> <p>P.10. I haven't participated yet.</p> <p>P.13. There are no such events in Osmaniye. I cannot attend those outside the province.</p>

- P.19. We live alone with my daughter, so I can't leave her and go out of town.
- P.26. I am taking on a role at BİLSEM for the first time this year, I haven't participated due to lack of experience.
- P.39. Before coming to BİLSEM, there was a time constraint. Now that this problem has decreased, my chances of participating have increased.
- P.50. I usually can't participate. Because when it coincides with lessons, our school administration or district-provincial directorates don't help with permission.

Looking at Table 5, it is observed that 71.7% of BİLSEM geography teachers participate in scientific activities such as conferences and symposia related to geography. Especially, the fact that many teachers participate with papers or workshops in the International Geography Education Congress (UCEK), the most comprehensive event held in Turkey focusing on geography education, is noteworthy. In addition, the majority of BİLSEM geography teachers participating in conferences related to the research field of geography should be considered a valuable activity in an academic sense. The 15 teachers who declare not participating in these events cite reasons such as events not taking place in their city, difficulty in participating out of town due to family and health reasons, and lack of support from school administrators or district-provincial directorates regarding permissions when events coincide with classes. Table 6 presents the views of BİLSEM geography teachers on the need for classrooms and materials related to geography.

Table 6.

Findings on the Availability of Geography Classrooms, Materials, and Equipment for BİLSEM Geography Teachers

Status of Geography Classrooms, Materials, and Equipment	Frequency	Percentage	Participant Views
Almost no materials related to geography	27	50,9	<p>P.4. I don't have any geographical tools and equipment. I don't even have a geography classroom.</p> <p>P.8. We can't access enough materials. We also lack experience in some materials.</p> <p>P.12. Especially in GIS-related studies, we don't have an adequate number of computers.</p> <p>P.17. Apart from maps and globes, there are no other tools and equipment. The administration tries to provide, but the resources are limited. I think this should be considered and equipped appropriately when BİLSEM schools are opened.</p> <p>P.18. I face a shortage of tools and equipment, and I don't have materials other than maps.</p> <p>P.37. Our geography laboratory is incomplete.</p> <p>P.41. I don't think the State Materials Office has well-equipped materials. The General Command of Maps can provide relief and paper map support to BİLSEMs.</p> <p>P.47. I have the ability to use materials and equipment, but most BİLSEMs don't even have their</p>

Institution has materials, no issues	13	24,55	<p>own buildings. I don't have a workshop and a smart board. Tools and equipment are limited.</p> <p>P.49. The BILSEM I currently work at has no building. I use the materials I prepared with my own means in a small classroom without a smart board. I would like to have a telescope and an interactive sand table, but I don't know how to use them. It would be good to provide material support and training on their use.</p> <p>P.9. I don't have any problems. I have knowledge and experience in using materials.</p> <p>P.20. We don't have any problems with tools and materials. I have the knowledge and experience to use them.</p> <p>P.27. I am sufficient in using the teaching tools and materials in my class.</p> <p>P.30. In 2020, we established a geography workshop in collaboration with the ministry. The administration covers the missing ones.</p> <p>P.31. My institution provides more than enough support. I think I have the necessary knowledge and experience to use the materials. I can easily understand and learn what I don't know.</p> <p>P.36. We have no problems at all. Yes, I have the necessary experience.</p> <p>P.48. Our school meets all our needs. I use all of them.</p>
Limited materials, covered by personal means or administrative support	13	24,55	<p>P.3. We have a lot of material shortages. They are tried to be covered with personal effort and expenses. I have the ability to use tools and equipment, but we don't have enough material.</p> <p>P.5. We face difficulties even in tools and consumables. For example, I don't even have a smart board. I have been working at BILSEM for 7 years, and I still have to buy many materials myself.</p> <p>P.11. The institution administration tries to provide materials within the means. I try to improve myself in areas where it is insufficient or missing.</p> <p>P.24. Because the institution is new, it is difficult to obtain materials related to geography. I cover it with the support of the school administration.</p>

When examining the participant views in Table 6, it is observed that about three-fourths of BILSEMs face difficulties in terms of materials, classrooms, and equipment related to the geography field. While some teachers try to overcome these deficiencies with their own means, in some institutions, the administration supports this process. In only a quarter of the institutions, there is no problem with materials and equipment related to geography classes. Although most teachers consider themselves sufficient in terms of material and equipment use, some participants suggest that informing training on Geographic Information Systems (GIS), Telescope, and new technologies or software would be beneficial. Table 7 presents the views of geography teachers on the BILSEM geography curriculum, including achievements, content, topic sequencing, activities, and assessment structure.

Table 7.

Findings on the BILSEM Geography Course Curriculum, including Achievements, Content, Topic Sequencing, Activities, and Assessment Structure

Characteristics of the Curriculum	Participant Opinion (Frequency)		Participant Views
	Appropriate	Not Appropriate / Needs Updating	
Appropriateness of achievements to student level	41	12	<p>P.3. Achievements are appropriate. Since the program is in the form of a high school level course, I think it is not suitable. Students need to occasionally work with academics in the field and in the university environment. The guidance and evaluation stage of measurement and evaluation is insufficient.</p> <p>P.10. I think the achievements of the program are suitable. The sequence of processing and activities is good. Some activities in the sample activity book can be challenging in terms of applicability. I can make changes to those activities within the framework of the achievement.</p> <p>P.24. I find the achievements of the curriculum appropriate. I find the sequence of processing of the program appropriate. Activities can sometimes remain at a simple level according to the class levels. I think the measurement and evaluation process is insufficient. It needs improvement.</p>
Content and topic sequencing	43	10	<p>P.20. Achievements are appropriate. The sequence of topics in the program can be changed by the teacher when preparing the plan. The number and variety of activities should be increased, of course.</p> <p>P.28. The program is suitable. The order of topics is not important. This is flexible compared to normal schools. We are free to choose according to the interests and desires of the students. This is an advantage.</p>
Appropriateness of activities to student level	32	21	<p>K33. Activities prepared according to the topics are not sufficient. They do not meet the needs of students. There are not many practical activities to teach by doing and experiencing. So, we have to think and research activities every day.</p> <p>P.46. I had the chance to be part of the program development team and make suggestions for updating and enriching the BILSEM Geography curriculum. It will be useful to update the BILSEM Geography curriculum in terms of activities and topics.</p>

Assessment approach	43	10	P.52. Achievements are generally appropriate. I don't think there is any problem with the content of the program and the sequence of topics, as the teacher organizes them according to the student level during the program preparation. I don't think there is a problem with activities and the assessment process. However, we have a problem. In the institution I work at, we start geography lessons in the BYF 2nd semester and implement a program of 18 weeks with two hours of class per week. I think this period is insufficient. I can't include many achievements in the BYF program due to the short time. It is not possible for our students to fully understand the science of geography with this short program. It should be at least a two-semester program.
---------------------	----	----	--

When examining Table 7, it is seen that the majority of geography teachers working in BILSEM share the view that the BILSEM geography curriculum is appropriate in terms of achievements, content, topic sequencing, and assessment structure. The points that need change and updating are mostly related to activities within the curriculum. The most suggested recommendations include increasing the number and variety of activities and updating the curriculum to enrich it in terms of activities and topics. In Table 8, the views of geography teachers on BILSEM students' interest and attitudes towards geography are presented.

Table 8.

Findings on BILSEM Students' Interest and Attitudes towards Geography

Student Interest and Attitudes	Frequency	Percentage	Participant Views
BILSEM students have a high interest in geography	27	50,9	<p>P.7. Students generally have a positive attitude. They value it more when they associate geography with daily life. However, we cannot find high interest in every student. Especially in fields like science and mathematics (with experimental activities or exam anxiety), interest is higher.</p> <p>P.9. They are very willing and interested; they attend all my classes without fail. Their curiosity emerges. Learning information about our living environment makes them very happy.</p> <p>P.12. Students who are interested in natural sciences are quite interested in Earth Sciences (geology, mineralogy, gemology, seismology), climate change topics, while those interested in social sciences are more interested in migration and migration policy issues. Students generally show interest in Geographic Information Systems.</p> <p>P.35. They are interested in geography lessons. They regularly attend classes. Because they know that everything related to humans is the subject of geography, they participate in project work by proposing various topics.</p>
Low interest due to it being a verbal course	8	15,1	P.15. The interest of BILSEM students in the geography lesson is below my expectations. Students in BILSEM also have the numerical-verbal bias.

Depends on the teacher	6	11,4	<p>P.18. BILSEM students tend to prefer verbal lessons. In this, the influence of the parent is more than the child. Generally, children who cannot be identified by any area have been guided by the guidance service or administration with the logic that inadequate, uninterested students can take verbal lessons.</p> <p>P.32. They approach verbal lessons with a bias, but I think they warm up and love it over time.</p> <p>P.52. Our students generally show more interest in numerical lessons. The low number of questions in geography lessons in exams reduces interest in geography. Although they show interest in geography lessons during the BYF period, their orientation towards geography lessons is not at the desired level during the OYG and project period.</p>
Good in small age groups, decreases in high school groups	5	11,3	<p>P.5. I think this situation is entirely related to the teacher's teaching style. But since we have an exam-focused education system and the effect of the geography branch is low in exams, I think students generally do not prefer geography lessons under the pressure of parents.</p> <p>P.38. Considering the ways students process information, organize, problem-solve, produce products, and motivate, it can be said that their interest and attitudes towards the field are positive. It is important that the field teacher is permanent and has worked at BILSEM for a long time. But there should not be any appointments. Because the continuity situation is important to the students in terms of the teacher. Because the lack of a permanent teacher negatively affects the interest and attitudes towards the field due to some academic studies, project works, and participation in competitions. Frequent changes of teachers negatively affect interest and attitudes.</p> <p>P.50. BILSEM students are generally interested in all courses. When geography lessons are taught in a non-memorization and project-based way that meets the expectations of students, their interest and attitudes are high.</p> <p>P.2. Interest and attitudes of high school level students, that is, project groups, are low. However, the interest of students, especially in 6th-grade BYF groups, is relatively good.</p> <p>P.29. Interest is higher, especially in 6th-grade BYF groups among the groups I teach. However, other students are generally interested.</p> <p>P.45. Interest and attitude are high in primary school classes. When they reach the middle school level, interest and attitude decrease. The fact that the course is not independent in middle school, the perception in society that the course is only verbal, the introduction of exam anxiety, and the distribution of geography topics in different lessons in middle school cause a negative attitude in BILSEM students.</p>

			P.6. It is high in support groups, but unfortunately the interest decreases as you move towards BYF and ÖYG groups.
Uninterested in geography	6	11,3	P.11. Very few students are interested in geography. P.17. Unfortunately, students do not prefer geography. The numbers are gradually decreasing. P.33. Mostly their interest and attitudes are at a low level. At first, they have limited knowledge that geography is the science of maps and landforms, but as studies on the scope, subject and importance of geography are carried out, their motivation and interest especially in human and ecological subjects increase.

According to the participant views in Table 8, half of the students are reported to have a high interest and attitude towards geography. The teachers mention that students generally show more interest in verbal lessons, and the level of interest varies depending on the teacher's approach, teaching techniques, and the ability to respond to student needs and questions related to the course. It is noted that interest in geography decreases in high school groups, especially in project-based groups, and varies among different age groups.

Results, Discussion, and Recommendations

In this study examining the views of BILSEM geography teachers on their institutions, branches, curricula, activities, and students, the results have been evaluated in terms of specific problem statements. Examining the results related to the perceptions of the administrators about the necessity of geography classes in BILSEM, it is concluded, according to the majority of geography teachers' opinions, that administrators consider geography as an important and necessary subject in BILSEM. When participant views are examined, it is observed that this value and importance are related to whether projects are carried out in geography classes and the interest and enthusiasm of students in geography. Indeed, teachers who perceive administrators' view of geography negatively obtained results stating that students prioritize numerical branches, resulting in weak material and tool support by the administration. Additionally, they believe that support for geography classes is linked to achieving success in any competition. In this regard, it can be concluded that administrators may gain a more positive view of geography classes when solutions to the mentioned problems are developed. This conclusion aligns with the findings of Kılıç and Özkan's (2022) study, emphasizing the need to increase motivating supports in BILSEM related to TUBITAK grants and EU projects.

Regarding the experiences of BILSEM students' willingness to participate in TUBITAK project competitions related to geography, an interesting result stands out. More than half of the geography teachers have a positive attitude towards their students' participation in TUBITAK projects related to geography. In-depth analysis of participant views reveals that this positive attitude is influenced by the teacher's competence in project management. When geography teachers' skills in project management increase, the connection between geography topics and current life problems is established, and when students move from the Individual Abilities Discovery (IAD) stage to the Special Abilities Development (SAD) and Project stages, students' positive perceptions of geography projects increase. This result is consistent with Şeyihoğlu and Geçit's (2011) analysis, suggesting that activities focusing on developing high-level thinking skills such as analysis, synthesis, and

evaluation need to be designed for gifted students in geography classes.

The study highlights that some students have a negative view of participating in TUBITAK projects due to concerns about preparing for high school and university entrance exams, resulting in significant absenteeism and a greater interest in numerical branch projects. This finding resonates with the results of Özkan's (2009) and Epçaçan's (2019) studies, indicating that BILSEM students experience exam anxiety.

Geography teachers in BILSEM overwhelmingly emphasize that working in BILSEM contributes to their academic development. Some teachers believe that being a BILSEM teacher requires having a researcher identity and staying up-to-date. This obligation leads geography teachers to collaborate with other subject teachers, follow current publications in their field, produce new publications, participate in various training sessions, and attend conferences and symposiums. This result aligns with the findings of Gömleksiz et al.'s (2012) study, which suggests that BILSEM teachers experience higher self-efficacy under the pressure of not falling behind gifted students.

Regarding the participation of geography teachers in scientific events such as conferences and symposia, it is found that the majority of teachers participate in various scientific activities. This result is linked to the fact that the majority of geography teachers have postgraduate education and that the BILSEM environment is conducive to new research. In-depth analysis of participant views indicates that teachers with high self-efficacy actively participate in conferences, symposia, and workshops, further enhancing their self-efficacy through workshops. This result is consistent with Kılıç and Özkan's (2022) findings, suggesting that the high self-efficacy of BILSEM teachers is influenced by direct and complete experiences and good conditions in their environment.

However, some teachers express difficulties in participating in conferences and symposia outside their city due to a lack of necessary opportunities and problems obtaining permissions from school, district, or provincial educational authorities. They suggest that various arrangements should be made in this regard. This result aligns with Kılıç and Özkan's (2022) study, indicating that BILSEM teachers lack support for participating in workshops, symposia, and similar activities.

The study reveals a shortage of geography classroom materials and equipment in the institutions. Geography teachers point out that there is a lack of geography classrooms, and those available are limited to basic map and globe materials. They emphasize the need for field-specific Geographic Information Systems (GIS), telescopes, and sand pools, among other materials and technologies, especially for hands-on activities. Additionally, they suggest that there is a need for support in using these materials during geography instruction. This result is consistent with the findings of studies such as Sezginsoy (2007), Şenol (2011), Kuzu and Şenol (2012), Kurttaş (2012), Kaya (2013), Keskin, Samancı and Aydın (2013), Sarı and Öğülmüş (2014), Bozan and Savi-Çakar (2020), İleri (2023), all indicating that BILSEM lacks physical conditions such as equipment and laboratories.

Regarding the BILSEM geography curriculum, the majority of geography teachers believe that the curriculum is suitable for students in terms of achievements, content, topic sequencing, activities, and assessment structures. Teachers express generally positive opinions, attributing this to flexibility in implementing the program based on students' interests, desires, and available resources. The study emphasizes that flexibility in program implementation is effective in ensuring that the curriculum is suitable for students. However, despite overall positive views, teachers identify areas for improvement, particularly in activities, indicating that certain aspects of BILSEM geography programs need enhancement. Notably, shortcomings are observed in the level of

appropriateness and quantity of activities, affecting students' engagement and interest negatively. This result coincides with Bulut's (2016) study, suggesting that some aspects of the activities in BILSEM geography programs need improvement.

Half of the geography teachers believe that their students have a high interest and positive attitude towards geography. The study suggests that there is a strong connection between the high interest and positive attitude of students towards geography and the incorporation of geography into daily life and the implementation of project-based learning. In other words, as the competency levels of geography teachers in these areas increase, students' interest and attitudes towards geography also improve. This finding is consistent with Hansen and Fuldhesen's (1994) study, which indicates that teachers with training in creative thinking, material development, effective use of class time, and motivation of students through talent programs are more successful in various aspects.

However, some teachers believe that students' interest in geography is generally low, especially in high school groups. This situation is attributed to geography being a verbal subject and the limited number of questions in university entrance exams compared to other subjects. This result aligns with the findings of İleri's (2013) study, stating that BILSEM students generally do not have a positive attitude towards social science courses because the scientists they admire are mainly from science fields. It also corresponds to Şeyihoğlu and Geçit's (2011) study, indicating that a significant portion of students in science-focused high schools and Anatolian high schools are not positively inclined towards geography.

Recommendations

- Informative and training sessions for administrators working in BILSEM should include the importance and necessity of social science disciplines such as geography, and related sections should be added.
- In-service training programs, especially focusing on developing project preparation and management skills, as well as training on teaching geography to gifted students and GIS, should be organized for all geography teachers working in BILSEM.
- BILSEM geography curriculum should be revised in collaboration with academia, with a particular emphasis on making adjustments that allow for project-based learning for students and enhancing high-level thinking skills across all groups.
- Measures should be taken to prevent excessive absenteeism among BILSEM students, such as making necessary adjustments.
- Academic support should be provided for BILSEM teachers to enhance their academic development.
- Incentives should be provided for BILSEM teachers to participate in scientific events such as conferences, symposia, workshops, and necessary arrangements should be made to obtain permissions from school, district, and provincial authorities.
- Standards for geography classrooms and educational materials that can be used in these classrooms should be established in all BILSEM institutions, and legal regulations should be made to ensure compliance with these standards.

- Collaboration protocols should be established with public institutions, private sector, universities, and NGOs for the development and use of educational materials, especially field-specific technologies such as GIS, in BILSEM geography classrooms and workshops.
- BILSEM instructional programs should be reviewed in collaboration with academia, and updates should be made, especially concerning activities if necessary.
- Special introductory seminars should be organized for new geography teachers in BILSEM.
- Seminars for students and parents should be organized to inform them about how geography classes in BILSEM can positively impact students' future career planning.

Ethics Committee Approval: Tokat Gaziosmanpaşa University Social and Humanities Research Ethics Committee, decision no. 01-68, dated 26.12.2023, 20th Session.

Author Contributions: First Author: Introduction, summary sections, Second Author: Method, results and discussion sections, Third Author: Findings section.

Conflict of Interest: Authors declare that they have no conflict of interest.

BİLSEM Coğrafya Öğretmenlerinin Branşlarına İlişkin Değerlendirmeleri

Ufuk Sözcü^a Erkan Dündar^b Abdullah Türker^c

^a Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye, usozcu@hotmail.com

^b Doç. Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye, e_dundar84@hotmail.com

^c Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, abdullahturker82@gmail.com

ÖZET

Özel yetenekli öğrencilerin akademik, sanatsal, zihinsel becerilerini geliştirmek amacıyla kurulan BİLSEM (Bilim ve Sanat Merkezleri) 2024 yılı başı itibariyle Türkiye’de 379 merkezde hizmet vermektedir. Genel kültür, genel yetenek, müzik ve resim gibi farklı branşlarda çeşitli kriterlere göre seçilmiş öğretmen, öğrenci ve idarecilerin oluşturduğu bu kurumlarda kendini gerçekleştirmiş bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir. Bu hedef ve amaçlar doğrultusunda eğitim verilen branşlardan bir tanesi de coğrafyadır. Coğrafya dersine giren öğretmenlerin niteliğinin yanında çalıştıkları kurum olan BİLSEM’e yönelik görüş ve düşünceleri kurumun misyon ve vizyonunun denetlenmesine katkı sunacaktır. Bu bağlamda BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin branşlarına ilişkin yönetici, öğrenci, veli, öğretim programı, araç-gereç durumu ve kullanımlarına yönelik görüşlerinin incelenmesini amaç edinen bu çalışmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Türkiye genelindeki BİLSEM’lerde görev yapan 64 öğretmenden 53’ünün araştırmaya katıldığı bu çalışmada veriler 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. İçerik analizi ile tema ve kodlara ayrılan, doğrudan alıntılarla desteklenen bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Sonuç olarak coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun görüşlerine göre yöneticiler tarafından coğrafya dersinin BİLSEM’lerde önemli ve gerekli bir ders olarak görüldüğü, öğrencilerinin TÜBİTAK projelerine coğrafya alanında katılım ile ilgili olumlu bakış açısına sahip oldukları, BİLSEM öğretmeni olmanın kendilerini akademik anlamda geliştirdiğine vurgu yaptıkları, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun çeşitli bilimsel etkinliklere katılım sağladığı, coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders materyallerinin bulunmadığı, kendi imkanları ile temin ettiklerinin de oldukça az ve sınırlı olduğu öğretim programındaki kazanım, içerikler, değerlendirme süreçleri ve etkinlikler açısından öğrencilere uygun olduğu, öğretmenlerinin yarısının görüşlerine göre öğrencilerinin coğrafyaya karşı ilgilerinin yüksek ve tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan sonuçların ışığında yetkililerin ve okuyucuların dikkatine sunulan öneriler getirilmiştir.

MAKALE BİLGİSİ

Makale Türü

Araştırma

Makale Geçmişi

Gönderim tarihi:

10.01.2024

Kabul tarihi:

24.02.2024

Anahtar Kelimeler

BİLSEM, Coğrafya

Öğretmenleri, Coğrafya

Atıf Bilgisi: Sözcü, U., Dündar, E., ve Türker, A. (2024). BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin branşlarına ilişkin değerlendirmeleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12 (3), 1312-1350. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1417730>

Sorumlu yazar: Ufuk Sözcü, e-posta: usozcu@hotmail.com

Giriş

Türkiye'de ilk olarak 1994-1995 eğitim öğretim yılında Ankara'da açılan Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) 2024 yılı itibariyle 81 ilde 379 merkezde hizmet vermektedir. BİLSEM örgün eğitim kurumlarına devam eden; genel zihinsel, görsel sanatlar veya müzik yetenek alanlarında özel yetenekli olan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış olan bağımsız özel eğitim kurumlarıdır (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, 2018). BİLSEM'ler okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmaları ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla kurulmuş olup üstün yetenekli öğrencilerin gelişimi için önem arz eden merkezlerdir (MEB-BİLSEM Yönergesi, 2023). BİLSEM'lerde özel yetenekli öğrencilerin bilimsel davranış ve düşünceleriyle estetik değerleri birleştiren üretken sorunları çözebilen kendini gerçekleştirmiş bireyler olarak geliştirmelerine katkı sağlanmaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin beceri yetenek ve yaratıcılıklarını erken yaşlarda fark ettirerek bu unsurları en doğru şekilde ve üst düzeyde kullanmalarına destek olunmaktadır (Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2022).

BİLSEM'lerde öğrenim görecekt öğrencilerin tanınması ve yerleştirilmesi farklı aşamalardan meydana gelen bir süreçtir. İlkokul 1, 2 ve 3. sınıf seviyelerinde örgün eğitimlerine devam eden öğrenciler sınıf öğretmenleri tarafından bir gözlem formu yardımıyla değerlendirilmekte ve belirlenen aday öğrenciler okul yönlendirme komisyonuna iletilmektedir. Okul yönlendirme komisyonunun yaptığı son değerlendirme ile belirlenen aday öğrenciler il tanılama sınav komisyonu tarafından genel zihinsel, resim ve müzik yetenek alanlarına göre ön değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. MEB tarafından belirlenen puanları geçen öğrenciler yetenek alanına göre bireysel değerlendirme uygulamalarına alınmaktadır. Bu uygulamalar sonrasında BİLSEM'lere yerleştirilecek öğrenciler belirlenmektedir (ÖRGM, 2023a). Bu aşamalardan geçen öğrencilere BİLSEM'e uyumunu sağlamak amacıyla kurumu, programları, öğretmen ve diğer öğrencileri tanımalarını sağlayacak "Uyum Programı" uygulanır. Uyum programını tamamlayan öğrencilerin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirmesini esas alan "Destek Eğitim Programı" uygulandıktan sonra ise öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmelerini sağlamak amacıyla iki yıl süren "Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme" programı uygulanır. Bu program ile öğrencinin ilgi duyduğu, yetenekli olduğu ve ileride üzerinde derinlemesine çalışmalar yapabileceği alanlar belirlenir ve her bir alana özgü tutum ve becerileri fark ettirici etkinlikler ilgili alan öğretmeni tarafından planlanır. Bu program tamamlandıktan sonra öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde derinlemesine, ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu doğrultuda üretimde bulunacakları ve iki yıl sürecek olan "Özel Yetenekleri Geliştirme Programı" uygulanmaktadır. Son olarak bu programı tamamlayan öğrenciler ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grup ile ya da bireysel olarak danışman öğretmeni ile birlikte projelerin hazırlandığı "Proje Üretimi ve Yönetimi Programı" uygulanmaktadır. (ÖRGM, 2023b). Tüm bu süreçler öğrencilerin örgün eğitime devam ettikleri okullara ek ve destekleyici olarak genellikle hafta içi akşam ve hafta sonu yürütülmektedir.

BİLSEM'lerde öğrenci seçimi gibi öğretmen seçimi de çeşitli kriterlere göre yapılmaktadır. BİLSEM'e öğretmen atama süreçleri il öğretmen değerlendirme komisyonları ve bölge sözlü sınav komisyonları tarafından yürütülmektedir. BİLSEM'de çalışacak olan öğretmenlerin kendilerini diğer öğretmenlerden ayırt edecek bazı özelliklere de sahip olması gerekir. MEB bunun için bazı ölçütler oluşturmuştur. Burada özellikle yüksek lisans veya doktoralarını yapan, kitap ve makale

gibi yayın yapan ve fotoğraf, resim gibi sanatsal alanlarda çalışmaları bulunan öğretmenlerin başvuru puanları yüksek olduğundan seçilme olasılıkları daha yüksektir (İleri, 2023). Öğrenci başarısındaki kalitenin, niteliğin düzeyi öğretmen başarısı ile yakından ilgilidir. Bu bakımdan BİLSEM’lerde görev yapacak öğretmenlerin akademik kriterlere göre yapılması tutarlı bir uygulama olarak değerlendirilmektedir. Seçilen öğrenci ve öğretmenlerle eğitim ve öğretime devam eden bu merkezlerde öğrencilerin üstün yeteneklerine uygun, diğer eğitim-öğretim kurumlarından farklı olarak her derse ait öğretim programları bulunmaktadır. İlkokul, ortaokul ve lise seviyesinde yer alan dersler hazırlanmış öğretim programları ile işlenmektedir. Bu derslerden bir tanesi de lise müfredatı içerisinde yer alan coğrafya dersi. Coğrafya bilim olarak öğrencilerin analitik düşüncelerine katkı sağlayan, yaşadığı dünyayı önce anlamasını daha sonra korumasını ve olası sorunlara karşı tedbir alacak önlemler almasını sağlayacak bir bilim dalıdır. Coğrafya bilimi üstün yetenekli öğrencilerin ilgi odağında yer alabilecek, temel bilgiyi oluşturacak ezber bilgiler haricinde uygulamaya ve proje odaklı düşünmeye uygun bir bilim dalıdır. Coğrafya biliminin afet, çevre, iklim, göç gibi pek çok konusu proje tabanlı çalışmaya ve dolayısıyla üstün yetenekli öğrencilerin çalışma alanına uygun bir alandır. Türkiye’de genel anlamda olduğu gibi coğrafya alanında da TÜBİTAK proje yarışmalarında en başarılı kurumların BİLSEM olduğu bilinmektedir ((ÖRGM, 2023)c). Öğrencilere bu bakış açısıyla coğrafyaya yaklaşımlarını sağlayacak olan coğrafya öğretmenleridir. Türkiye genelinde BİLSEM’lerde kadrolu olarak görev yapan 64 coğrafya öğretmeni bulunmaktadır. Görev yapan coğrafya öğretmenlerinin üretken, yenilikçi ve akademik gelişime açık olması, kuruma aidiyet duygularının gelişmiş olması, yönetsel olarak zorluklar yaşamaması, öğrencilerle etkili iletişim kurması gibi şartlar eğitim ve öğretimin kalitesini artıracaktır. Öğrencilerin yetenek ve ilgi alanlarının farklı olması, müfredatın genişliği ve kazanımların üst düzey bilişsel becerilere yönelik olması, öğretmenlerin teknolojiyi kullanma durumları, proje tabanlı öğretime yatkınlık durumları, velilerin farklı beklentileri, öğrencileri takip etme durumları, yönetim kaynaklı durumlar coğrafya öğretmenlerini etkileyebilecek durumlar olarak gösterilebilir. Bu durumların seviyesi ve etkisinin ne olduğunun sorgulanması önem arz etmektedir. Bu nedenle çalışmada BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin kurumlarının eğitim-öğretim açısından görüşleri incelenmiştir.

Günümüze kadar BİLSEM’ler üzerine çok sayıda bilimsel çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Bu yapılan çalışmalardan Şeyihoğlu ve Geçit (2011) üstün yetenekli öğrencilerin coğrafyaya yönelik tutumlarının kişisel özellikleri açısından incelemiştir. Kaya (2013) BİLSEM’lerin üstün yeteneklilerin eğitimi açısından incelemesini yapmıştır. Kılıç ve Kıral Özkan (2023) BİLSEM öğretmenlerinin eğitim teknolojisi öz yeterliği üzerine bir çalışmada bulunmuşlardır. Altun ve Vural (2012) BİLSEM yönetici ve öğretmenlerinin mesleki ve okul gelişimine yönelik görüşlerini değerlendirmiştir. Ayaydın ve Ün (2018) BİLSEM öğretmenlerinin BİLSEM ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik görüşlerinin incelemiştir. Topçu (2022) BİLSEM’de öğretmen olmanın anlamına yönelik bir çalışma yapmıştır. İleri (2023) BİLSEM’leri öğretmen, öğrenci ve veli gözünden incelemiştir. Köksal, ve diğerleri (2017) Türkiye’de özel yeteneklilere neyi, nasıl öğretmeli ve öğrenmeyi nasıl değerlendirmeli sorusu üzerinden bir çalışma yapmıştır. Şenol (2011) üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşlerini incelemiştir. Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş (2019) velilerin gözüyle BİLSEM konulu bir çalışma yapmıştır. Kurnaz (2014) yirminci yılında bilim ve sanat merkezlerinin raporlar ve yönetici görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi konusunda çalışmıştır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde Öğretmenlerin BİLSEM’lere yönelik görüşlerinin ele alındığı çok az çalışmanın yer aldığı görülmektedir. Ayrıca coğrafya öğretmenleri özelinde herhangi bir çalışmanın yapılmadığı da tespit edilmiştir. Bu nedenle coğrafya öğretmenlerinin kurumları, branşları, yönetimleri ve çalıştıkları öğrencileri hakkındaki görüşlerini tespit etmek, varsa sorunları

ortaya çıkarmak ve çözüm önerileri getirmek bu çalışmanın önemini vurgulamaktadır. Bu bağlamda çalışmamızda coğrafya öğretmenlerinin branşları açısından BİLSEM'lere ait görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın problem cümlesi:

- Coğrafya öğretmenlerinin branşları açısından BİLSEM'lere yönelik görüşleri nasıldır? şeklinde iken bu problem cümlesine ait alt problemler şu şekilde oluşturulmuştur:
- Coğrafya öğretmenlerinin gözünden BİLSEM öğrencilerinin coğrafya dersine yönelik ilgi ve tutumları nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin gözünden okul yöneticilerin coğrafya dersinin BİLSEM'deki gerekliliğine yönelik algıları nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin öğrencilerinin TÜBİTAK (2204 A-B-C) proje yarışmalarında coğrafya alanı ile ilgili katılma isteği hakkındaki deneyimleri nelerdir?
- BİLSEM'de çalışıyor olmanın coğrafya öğretmenlerinin akademik anlamdaki katkıları nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin coğrafya ile ilgili bilimsel toplantı, sempozyum ya da kongrelere katılma durumu nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM Coğrafya dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM'lerdeki derslik, materyal ve araç-gereç varlığı ile bunları kullanma bilgi ve becerilerine ilişkin görüşleri nasıldır?
- Coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM Coğrafya dersi öğretim programının kazanım, içerik, konu sıralaması, etkinlikler ve ölçme değerlendirme yapıları ile ilgili görüşleri nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmış olup araştırma deseni olarak da durum çalışması tercih edilmiştir. Durum çalışması güncel bir konu, olgu ya da problemi kendi gerçek yaşam içeriğinde anlamayı hedefleyen birden fazla veri kaynağı ile derinlemesine bilgilerin toplanarak bir durumun betimlendiği ya da temalarının ortaya konulduğu nitel bir yaklaşımdır (Creswell, 2013; Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2013; Yin'den aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2005). Çok farklı disiplinlerde kullanılabilen bir yöntem olan durum çalışması bir kişi ile yapılabileceği gibi bir grup ile de yapılabilir (Creswell, 2013). Bu çalışma coğrafya öğretmenlerinin branşları açısından BİLSEM'lere yönelik görüşlerini araştırmayı amaçladığından durum çalışması türlerinden "Açıklayıcı Durum Çalışması" kullanılmıştır. Açıklayıcı durum çalışmasında bir durum ile ilgili bilgi vermek, çok fazla bilinmeyen durumları bilindik hale getirmek ve gerçek hayat durumları ile ilgili bağlantıları açıklamaya odaklanılır (Yılmaz, 2014).

Çalışma Grubu

Bu araştırma Türkiye'de 2023-2024 eğitim öğretim döneminde faaliyetlerine devam eden 379 Bilim ve sanat merkezinde görev yapan 53 coğrafya öğretmeni ile yürütülmüştür. Aynı dönemde söz

konusu Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan toplam coğrafya öğretmeni sayısının 64 olduğu düşünüldüğünde evrenin çok büyük bir kesimine ulaşılmıştır. Hedef kitlenin tamamına ulaşmanın mümkün olduğu bazı bilimsel araştırmalarda veri toplama sürecinde evren ve örneklem ayrımı yapılmamaktadır (Korkmaz, 2020). Bu nedenle bu araştırmada da evren ve örneklem ayrımı yapılmamıştır.

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Kişisel Bilgiler		n	%
Cinsiyet	Kadın	19	35,8
	Erkek	34	64,2
Eğitim Düzeyi	Doktora	4	7,5
	Yüksek Lisans	36	67,9
	Lisans	13	24,5
Mesleki Kıdem	1-9 yıl	5	9,4
	10-19 yıl	27	50,9
	20-29 yıl	18	33,9
	30 yıl ve üzeri	3	5,7
Toplam		53	100

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Araştırmanın amacı göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların deneyimleri, tutumları, görüşleri, şikayetleri, duyguları, ya da inançlarına ilişkin bilgi elde etmek gerektiğinden (Briggs, 1986) bu araştırmada veri toplamada görüşme tekniğinden yararlanılmış ve bu amaçla bir form geliştirilmiştir. Araştırmacıların yaptığı literatür taraması neticesinde oluşturduğu sorulardan oluşan görüşme formu 2 coğrafya eğitimcisi, 1 Türkçe Eğitimcisi ve 1 Eğitim programları ve öğretmencisi alan uzmanı tarafından incelendikten sonra alınan dönütlere göre gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Son olarak Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan coğrafya öğretmenlerinden 3'ü ile pilot çalışma yapıldıktan sonra forma son hali verilmiştir. Son hali verilen görüşme formu çevrimiçi ortama aktararak katılımcılara uzaktan erişim yöntemleri kullanılarak ulaştırılmış ve veriler toplanmıştır. Veriler Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 26.12.2023 tarih ve 01-68 karar sayısına istinaden toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Nitel araştırmaların amacı sayılardan yararlanarak bir neticeye varmak olmayıp okuyucuya konunun gerçekçi ve açıklayıcı bir resmini sunabilmektir. Bununla birlikte nitel yaklaşımlar kullanılarak elde edilen veriler üzerinde de bazı sayısal analizler yapılabilir. Bu çalışmada da coğrafya öğretmenlerinin branşlarına yönelik olarak görev yaptıkları BİLSEM'lere ilişkin görüşleri yüzde ve frekans değerleri ile sınıflandırılarak verilmiştir. Çalışmada nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinin temel amacı birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucuların anlayabileceği bir şekilde düzenleyerek birleştirmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Katılımcılar ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmedeki sorulara alınan cevapların sıklığına göre kategoriler altında tematik bir sınıflandırma yapılmış, bu sınıflamaya göre frekans ve yüzdeler tablolar halinde sunulmuş ve katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar ile desteklenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırma problemi ve alt problem cümlelerine ait elde edilen bulgulara sırasıyla yer verilmiştir. Tablo 2’de Coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM’deki yöneticilerinin coğrafya dersinin gerekliliğine yönelik algılarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.

Yöneticilerinin Coğrafya dersinin BİLSEM’de gerekliliğine yönelik algılarına ilişkin bulgular

Yönetici Algıları	Frekans	Yüzde	Katılımcı Görüşleri
Olumlu	42	79,2	<p>K.4. Proje temelli bir coğrafya dersi tasarlamaya gayret ettiğim için yöneticilerin desteği her zaman yüksektir.</p> <p>K.9. Öğrencilerin ilgisi ve alakasına bağlı olarak yöneticilerin ilgisi ve verdiği değer artıyor.</p> <p>K.24. Yöneticiler coğrafya dersine olumlu bakıyor ancak veli ve öğrencilerin gözünce BİLSEM’de bilişim, tasarım ve robotik kodlama branşları daha öncelikli.</p> <p>K.28. Branşlar arasında ayırım yok. Üreten, çalışan tüm öğretmenler destekleniyor.</p> <p>K.38. Yöneticiler desteğini eksik etmez. Malzeme temini, akademik ve mesleki çalışmalara katılım konusunda gerekli desteği verirler.</p> <p>K.52. Okul yönetiminin her branşa eşit düzeyde yaklaşıma sahip olduğunu söyleyebilirim.</p>
Olumsuz	11	20,8	<p>K.15. Öğrenciler gibi idareciler de sayısal dersleri daha fazla önceleyip önemsemektedir.</p> <p>K.18. Proje üretiliyorsa coğrafya dersi önemli ve değerli, aksi durumda derslik işgal eden branş.</p> <p>K.33. Sosyal branşların genelinde olduğu gibi çok önemli görülüyor. Bir yarışma ya da kongre/proje katılım hakkı elde edilmişse algılar değişiyor.</p> <p>K.46. Sosyal branşların geneline yönelik malzeme desteği zayıf. Veli ve öğrenci ilgisi de o yönde olduğu için yönetim de aynı bakış açısına sahip durumda.</p> <p>K.50. Coğrafya dersi, sosyal bilgiler ya da tarih öğretmeni tarafından da verilebilecek bir ders olarak görülmektedir.</p>

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların %79,2’sinin görüşlerine göre kurum yöneticilerinin BİLSEM’lerde Coğrafya branşının önemli ve gerekli olarak algılandığı görülmektedir. Bu bakış açısına sahip olan yöneticilerin derse yönelik materyal temini, gezi-gözlem etkinlikleri ya da akademik ve mesleki gelişimi sağlayan çalışmalara katılma noktasında destek verdikleri katılımcılar tarafından ifade edilmiştir. Katılımcıların %20,8’i ise BİLSEM yöneticilerinin coğrafya branşına bakış açılarının olumsuz olduğu görüşünü belirtmiştir. Bu durumun nedenleri arasında en fazla dile getirilen durum sosyal branş olduğu için sayısal branşlar kadar hem öğrenci hem de veli tarafından gereken önemin verilmemesi olmuştur. Bunun yanı sıra kuruma sağlanan fayda temelince branşlara verilen önemin değiştiği yani yarışma başvurusu, kongre katılımı ya da akademik etkinliklerde elde edilen başarılar varsa coğrafya branşına verilen değer arttığı belirtilmiştir. Tablo 3’te BİLSEM öğrencilerinin TÜBİTAK proje yarışmalarında coğrafya alanı ile ilgili katılma durumları ve deneyimlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3.

BİLSEM öğrencilerinin TÜBİTAK 2204 proje yarışmalarına Coğrafya alanıyla ilgili katılma isteği hakkındaki deneyimlerine ilişkin bulgular

Öğrenci İstekleri	Frekans	Yüzde	Katılımcı Görüşleri
Olumlu	28	52,8	<p>K.4. Etkinlikleri her zaman projeye dayandırmaya çalıştığım için öğrenciler proje konusunda istekli ve yaratıcıdır.</p> <p>K.18. Önceden çalıştığım BİLSEM’de coğrafya alanında proje yapma isteği olan çok azdı. Ancak şimdiki BİLSEM’deki öğrencilerim çok istekli.</p> <p>K.23. Bireysel Yetenek Fark ettirme (BYF) programındaki öğrencilerin katılma isteği zayıf ancak Özel Yetenek Geliştirme (ÖYG) ve proje gruplarında neredeyse tüm öğrenciler yarışmalara katılım için istekliler.</p> <p>K.24. Sınava hazırlanan 8. ve 12. sınıflar hariç diğer öğrencilerimiz isteklidir.</p> <p>K.33. Coğrafya dersi alan tüm öğrencilerin istekleri yüksektir. Bunun için güncel konu ve sorunların coğrafya ile ilişkisinin kurulabilmesi noktasında destek olunması gerekiyor.</p> <p>K.43. Öğrencilerin istekleri oldukça yüksektir. Özellikle C grubu Kutup Araştırmaları ve D grubu İklim Değişikliği proje alanlarında ilgileri daha yüksektir.</p> <p>K.50. Öğrencilerin proje konusundaki istekleri yüksektir. Bu konuda coğrafya öğretmenlerinin proje yürütme becerisine sahip olması bu süreci doğrudan etkilemektedir.</p>
Olumsuz	25	47,2	<p>K.2. Lise öğrencilerinin devamsızlığı yüksek, devam edenlerin de TÜBİTAK projelerine ilgisi çok düşük. Ortaokul öğrencileri daha ilgili.</p> <p>K.5. Öğrencilerin kurumda geçirdikleri zamanın kısıtlı olması nedeniyle proje başvurularındaki istekleri düşük ve verim alınamıyor.</p> <p>K.7. Öğrenciler okul-kurs-dershane temposunun yanında BİLSEM’e sınırlı zaman ayırması projelere verilen önemi azaltıyor.</p> <p>K.10. Lise öğrencileri ilgisiz. LGS öğrencileri katılmak istemiyor. Diğer gruplar ise uğraşmak istemiyor.</p> <p>K.11. Öğrencilerin sayısal derslerden proje hazırlama ve başvurusu yapma eğilimleri daha yüksek.</p> <p>K.20. İstekli öğrencilerin sayısı çok az. Katılmak isteyenlerin bir kısmı da yeterli değil.</p> <p>K.52. Sayısal branşlara yönelik proje isteği daha fazla olduğu için coğrafya alanında proje katılımları düşük kalıyor.</p> <p>K.7. Proje grubum henüz yok.</p> <p>K.12. Şu an yok. Öğrenciler bu konuda çok isteksiz. Ancak öğretmenler çaba gösterirse olabiliyor.</p> <p>K.27. Öğrenciler proje üretme konusunda genel olarak isteksiz oldukları için yok.</p>

Tablo 3 incelendiğinde BİLSEM öğretmenlerine göre öğrencilerinin %52,8’inin TÜBİTAK tarafından açılan proje başlıklarında coğrafya alanıyla ilgili projelerle ilgili başvuru yapmak konusunda istekli oldukları görülmektedir. Kutup Araştırmaları ve İklim Değişikliği başlıklarının öğrenciler tarafından ilgi duyulan alanlar olduğu ve özellikle öğretmenlerin proje sürecindeki deneyim ve yönlendirmelerinin iyi olmasının süreçte olumlu etki yaptığı görüşleri ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan BİLSEM Coğrafya öğretmenlerinin %47,1’i ise öğrencilerin coğrafya başlığı altındaki projeler konusunda istekli olmadıklarını belirtmiştir. Bu durum üzerinde BİLSEM’de geçirilen sürenin kısıtlı olması, sınava hazırlık süreçleriyle birlikte (LGS ve YKS) ilginin azalması ve sayısal branşlardan

projeye başvurma isteğinin daha fazla olması biçiminde belirtilmiştir.

Tablo 4.

BİLSEM’de Görev Yapmanın Öğretmenlere Akademik Katkılarının Nasıl Olduğuna İlişkin Bulgular

Katkı düzeyi	Frekans	Yüzde	Katılımcı Görüşleri
Araştırmacı kimliğini ortaya çıkarması ve güncel olma zorunluluğu getirmesi	16	30,2	K.16. Daha araştırmacı, yenilikçi ve güncel olmayı gerektirdiğini düşünüyorum. K.18. Sürekli araştırma yapmak ve üst düzey öğrencilere yetebilmek için akademik bilgilerimi güncel tutma ihtiyacı hissetmekteyim. K.21. Güncel verilere ulaşma zorunluluğu bilgilerimi taze tutma ve kendimi yenilememe yardımcı oluyor. K.31. Öğrencilerimin ilgi ve ihtiyaçlarının sürekli yüksek oluşu benim de kendimi güncel tutmam konusunda en büyük motivasyonum.
Akademik yayınları takip etme ve akademik etkinlikleri katılma	13	24,5	K.2. Öğretmen iş birliği yaparak bildiri ile kongre ve sempozyumlara katılabiliyorum. K.11. Alanım ile ilgili akademik çalışmalarını takip etmek için daha fazla zaman bulabiliyorum. K.13. Akademik olarak güncel makale ve tezleri daha çok takip etmeye başladım. K.38. Akademik çalışma yapmaya devam eden öğretmenlerle aynı ortamda çalışmak beni de akademik çalışma yapmaya güdülemektedir. K.50. BİLSEM öğretmenleri genelde lisansüstü eğitim yaptığı için böyle bir ortamda doğal olarak muhabbetler hep akademik oluyor.
Akademik bilgi birikimini artırmaya yöneltme	12	22,6	K.4. Kendimizi güncel tutmak zorunda kalmak büyük katkı sağlıyor. K.7. Araştırma yapma, veri toplama, örnek inceleme ve analiz etme ile katıldığım proje ve eğitimler akademik olarak çok şey kattı. K.14. Akademik anlamda kendimi geliştirmek ve öğrencilere faydalı olmak için birçok eğitime katıldım. Bilimsel çalışma içerisinde olmak da kendimi yenileme fırsatı veriyor. K.40. Sahip olduğum akademik bilgileri farklı yöntem ve tekniklerle zenginleştirip öğrencilerle buluşturmama katkı sağlıyor.
Çok yönlü katkı	10	18,9	K.3. Çok boyutlu düşünme ve disiplinler arası çalışma becerisi kazandırdı. K.15. İyi tarafı akademik çalışmaları olan öğretmenlerle bir arada olmak ve öğrencilerin zeki olması. K.30. BİLSEM’de çalışmak her yönden gelişmeyi beraberinde getiriyor. Her gün çalışmayı gerektiriyor. K.33. BİLSEM’de çalışmak bilimsel süreç becerileri, akademik yayınları takip, proje danışmanlığı ve proje yürütme becerilerine sahip olmayı zorunlu kılıyor.
Yeni başladığım için henüz fark edemedim	2	3,8	K.29. Şimdilik şahsıma akademik bir katkısı yok. Ama farklı düşünmeyi seven çocuklarla coğrafya konularını tartışmak güzel. K.32. Henüz yeni başladım, akademik bir katkı sağlamadı.

Tablo 4’te BİLSEM’lerin coğrafya öğretmenlerinin akademik yönden gelişmelerine nasıl katkı

yaptığına yönelik bulgulara yer verilmiştir. Tablo 4'te görüldüğü gibi BİLSEM'de görev yapmanın öğretmenlere akademik anlamda büyük katkı sağladığı katılımcı görüşlerinde açıkça vurgulanmıştır. BİLSEM'de yeni göreve başladığı için katkı süreciyle ilgili vermeyen iki öğretmen dışında diğerlerinin hepsi akademik gelişim sürecince BİLSEM'in büyük katkı sağladığı vurgulanmıştır. Akademik çalışmaları takip etme, disiplinler arası çalışma, kendini sürekli güncel tutma ve akademik etkinliklere katılma noktalarında BİLSEM'de çalışıyor olmanın büyük katkı ve zorunluluk oluşturduğu belirtilmiştir.

Tablo 5.

BİLSEM Coğrafya Öğretmenlerinin Coğrafya İle İlgili Kongre ve Sempozyum Gibi Bilimsel Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Bulgular

Akademik etkinliklere katılma durumu	Frekans	Yüzde	Katılımcı Görüşleri
Evet, katılıyorum /katıldım.	38	71,7	<p>K.2. UCEK (Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi) 2023'e bir bildiri ve bir atölye katıldım.</p> <p>K.4. UCEK, Kutup Şenliği, Deprem Kongresi, belediye toplantıları gibi etkinliklere öğrencilerimle katılıyorum.</p> <p>K.12. Doktora eğitimime devam ettiğim için çoğunlukla jeoloji, jeomorfoloji ve iklim değişikliği ile ilgili seminer ve kongrelere katılıyorum. TURQUA (Türkiye Kuvaterner Sempozyumu) ve Uluslararası Jeomorfoloji Sempozyumu'na katıldım.</p> <p>K.15. Sosyal bilimler ve çocuk kongrelerine genelde her sene katılıyorum. Ayrıca Fen ve Felsefe kongrelerine ve bir defa öğrencilerimle katıldım.</p> <p>K.21. İl içerisinde yapılan çalışmalara katılıyorum. Van Gölü ve çevre sorunlarına ilişkin etkinliklere katılmışım.</p> <p>K.23. Alanımla ilgili bu tür çalışmalara katılıyorum. Kurum müdürüm de destekliyor.</p> <p>K.45. Doktora eğitimime devam ettiğim için zaman zaman katılma imkânı buluyorum. Örneğin INCSOS (Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi) VIII'ye katıldım. İzmir dışındaki çalışmalara yüz yüze katılmak maliyet, zaman, sağlık ve ailevi nedenlerden dolayı biraz zor oluyor. Online çalışmalara katılmak daha kolay.</p> <p>K.53. UCEK Eskişehir kongresinde atölye liderliği, UCEK Sivas kongresinde bildiri sunumu yaptım. Proje hazırlama etkinliğine katıldım.</p>
Hayır, Katılmadım /Katılamadım	15	28,3	<p>K.8. Yakın çevrede olmadığı için katılamıyorum.</p> <p>K.10. Henüz katılmadım.</p> <p>K.13. Osmaniye'de bu etkinlikler olmuyor. İl dışındakilere de katılım gerçekleştiremiyorum.</p> <p>K.19. Kızımla yalnız yaşıyoruz onu bırakıp il dışına gidemeyeceğim için katılamıyorum.</p> <p>K.26. BİLSEM'de bu yıl ilk defa görev alıyorum, yeterli tecrübeye sahip olmadığım için katılmadım.</p> <p>K.39. BİLSEM'e gelmeden önce zaman sıkıntısı vardı. Şu an bu sorun azaldığı için katılma şansım arttı.</p> <p>K.50. Genellikle katılamıyorum. Çünkü derslere denk geldiğinde okul idarem ya da ilçe-il müdürlükleri izin ile ilgili yardımcı olmuyorlar.</p>

Tablo 5'te BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin bilimsel etkinliklere katılma durumuna ilişkin

görüşlerine yer verilmiştir. Tablo 5'e bakıldığında BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin %71,7'sinin alanıyla ilgili kongre ve sempozyum gibi bilimsel etkinliklere katıldığı görülmektedir. Özellikle çoğu öğretmenin coğrafya eğitimi üzerine odaklanmış Türkiye'de gerçekleştirilen en kapsamlı etkinlik olan Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi (UCEK)'ne bildiri ya da atölye çalışmaları ile katılmış olması önemlidir. Bunun yanı sıra BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin büyük bölümünün coğrafyanın araştırma alanıyla ilgili kongrelere katılıyor olmaları da akademik anlamda değerli bir faaliyet olarak değerlendirilmelidir. Bilimsel etkinliklere katılmadığını beyan eden 15 öğretmenin ise yaşadıkları kentte bu etkinliklerin gerçekleşmiyor olması, ailevi nedenlerle şehir dışında katılımın zorluğu, zaman ve izin sürecinde yaşanan sıkıntıları beyan ettikleri görülmektedir. Tablo 6'da BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin coğrafya ile ilgili derslik, materyal ihtiyaç durumuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 6.

BİLSEM Coğrafya Öğretmenlerinin Coğrafya İle İlgili Derslik, Materyal ve Araç-Gereç Bulunma Durumuna İlişkin Bulgular

Coğrafya ile ilgili derslik, materyal ve araç-gereç bulunma durumu	Frekans	Yüzde	Katılımcı Görüşleri
Coğrafyaya ile ilgili materyal yok denecek kadar sınırlı	27	50,9	K.4. Hiçbir coğrafi araç ve gereç yok. Coğrafya sınıfım da yok. K.8. Yeterli malzemeye ulaşamıyoruz. Bazı materyallerde de tecrübe eksiklerimiz var. K.12. Özellikle CBS ile ilgili çalışmalarda yeterli sayıda bilgisayarımız yok. K.17. Harita ve küre dışında hiçbir araç-gereç yok. İdare tedarik etmeye çalışıyor ama imkânları kısıtlı. Bu işin BİLSEM'ler açılırken düşünülmesi ve buna göre donanımlı biçimde açılması gerektiğini düşünüyorum. K.18. Araç-gereç ve derslik sıkıntısı çekiyorum. Harita dışında materyalim yok. K.37. Coğrafya laboratuvarımız eksik. K.41. Devlet Malzeme Ofisin'de yeterince donanımlı malzeme olduğunu düşünmüyorum. Harita Genel Komutanlığı tarafından BİLSEM'lere kabartma ve kâğıt harita desteği sağlanabilir. K.47. Materyal ve araç-gereçleri kullanma yeteneğim var ancak BİLSEM'Lerin çoğunun kendine ait binası dahi yok. Benim atölye ve akıllı tahtam yok. Araç-gereçler sınırlı. K.49. Şu an çalıştığım BİLSEM'in binası yok. Akıllı tahtası olmayan küçük bir sınıfta kendi imkânlarımla hazırladığım materyalleri kullanıyorum. Teleskop ve interaktif kum havuzu olmasını isterim ancak bunları da kullanmayı bilmiyorum. Materyal desteği sağlanması ve bunların kullanımı ile ilgili eğitim yapılması iyi olacaktır.
Kurumda materyal var, sorun yaşamıyoruz	13	24,55	K.9. Herhangi bir sıkıntı çekmiyorum. Materyal kullanımı konusunda bilgi ve tecrübeye sahibim. K.20. Araç-gereç ve materyal sorunumuz yok. Bunları kullanabilecek bilgi ve tecrübem var.

			K.27. Sınıfımda bulunan ders araç ve gereçlerini kullanma konusunda yeterliyim.
			K.30. 2020 yılında bakanlık iş birliğiyle coğrafya atölyesi oluşturduk. Eksik olanları ise idare karşılıyor.
			K.31. Kurumum yeterli desteği fazlasıyla sağlıyor. Materyalleri kullanma konusunda gerekli bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu düşünüyorum. Bilmediğimi de çok kolay kavrayabilir ve öğrenebilirim.
			K.36. Hiçbir sıkıntımız yok. Evet, gerekli tecrübeye sahibim.
			K.48. Okulumuz her türlü ihtiyacımızı karşılıyor. hepsini kullanıyorum.
Materyal sınırlı, kendi olanaklarımla ya da idare desteği ile karşılıyoruz	13	24,55	K.3. Materyal eksiklerimiz çok fazla. Kişisel çaba ve harcamalarla eksik kapatılmaya çalışılıyor. Araç gereç kullanma yetisine sahibim ama malzemeye yeterince sahip değiliz. K.5. Araç-gereç hatta sarf malzemelerinde bile zorluklar yaşıyoruz. Örneğin benim akıllı tahtam dahi yok. 7 yıldır BİLSEM’de çalışıyorum ve birçok malzemeyi hala kendim almak zorunda kalıyorum. K.11. İmkânlar ölçüsünde kurum idaresi malzemeleri sağlamaya çalışıyor. Yetersiz veya eksik olduğu konularda kendimi geliştirmeye çalışıyorum. K.24. Kurum yeni olduğu için coğrafya ile ilgili materyal, araç-gereç temini zorlaşıyor. Okul idaresinin desteği ile gideriyorum.

Tablo 6’deki katılımcı görüşleri incelendiğinde BİLSEM’lerin yaklaşık dörtte üçünde coğrafya branşı ile ilgili materyal, derslik ve araç-gereç konusunda sıkıntılar yaşandığı görülmektedir. Bu eksiklikleri bazı öğretmenlerin kendi imkânları ile gidermeye çalışırken bazı kurumlarda idarenin bu sürece destek olduğu belirtilmiştir. Kurumların ancak dörtte birinde coğrafya dersine ilişkin materyal ve araç-gereç konusunda sıkıntı yaşanmadığı ifade edilmiştir. Kendilerini materyal ve araç-gereç kullanımı noktasında öğretmenlerin birçoğu yeterli görüyor olsa katılımcılardan bazıları Coğrafi Bilgi Sistemleri, Teleskop ve yeni teknoloji ya da yazılımlarla ilgili bilgilendirme eğitimleri verilmesinin faydalı olacağı görüşünü belirtmiştir. Tablo 7’de coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM coğrafya dersi öğretim programına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 7.

BİLSEM Coğrafya Dersi Öğretim Programının Kazanım, İçerik, Konu Sıralaması, Etkinlikler ve Ölçme Değerlendirme Yapısına İlişkin Bulgular

Öğretim Programının Özellikleri	Katılımcı görüşü (frekans)		Katılımcı Görüşleri
	Uygun	Uygun değil / güncellenmeli	
Kazanımların öğrenci düzeyine uygunluğu	41	12	<p>K.3. Kazanımlar uygun. Program lise denginde ders şeklinde olduğu için bence uygun değil. Öğrencilerin alanda ve üniversite ortamında zaman zaman akademisyenlerle çalışması veya yönlendirilmesi gerekir. Ölçme ve değerlendirmenin rehberlik ve değerlendirme basamağı yetersiz.</p> <p>K.10. Programın kazanımları açısından uygun olduğunu düşünüyorum. İşleniş sırası ve etkinlikler de iyi. Örnek etkinlik kitabındaki bazı etkinlikler uygulanabilirlik açısından zorlayabiliyor. O etkinliklerde kazanım çerçevesinde değişikliğe gidebiliyorum. Henüz bir ölçme yapmadığım için yanıt veremeyeceğim.</p> <p>K.24. Öğretim programı kazanımlarını uygun buluyorum. Programın işleniş sırasını uygun buluyorum. Etkinlikler sınıf düzeylerine göre bazen basit düzeyde kalabiliyor. Ölçme değerlendirme sürecinin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Geliştirilmeye ihtiyacı var.</p>
İçerik ve konu sıralaması	43	10	<p>K.20. Kazanımlar uygun. Programdaki konuların işleniş sırası öğretmen tarafından değiştirilebiliyor plan hazırlanırken. Etkinlik sayısı, çeşidi arttırılmalı tabii ki.</p> <p>K.28. Program uygun. Konuların sıralanışı önemli değil. Burası normal okullara göre esnek. Biz öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre seçim yapmakta serbestiz. Bu bir avantaj.</p>
Etkinliklerin öğrenci düzeyine uygunluğu	32	21	<p>K33.Konulara göre hazırlanan etkinlikler yeterli değil. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamıyor. Yapararak yaşayarak öğretecek uygulamalı etkinlikler fazla yok. Bu yüzden kendimiz her gün etkinlik düşünüp araştırmak hazırlamak zorunda kalıyoruz.</p> <p>K.46. Program geliştirme ekibi içinde yer alarak, coğrafya öğretim programının güncellenmesi ve zenginleştirilmesi için önerilerde bulunma şansım oldu. BİLSEM Coğrafya öğretim programının etkinlikler ve konular bakımından geliştirilip güncellenmesi faydalı olacaktır.</p>

Ölçme ve değerlendirme yaklaşımı	43	10	K.52. Kazanımlar genel olarak uygun. Program içeriğini ve konuların işleniş sırasını öğrenci düzeyine göre kendimiz organize ettiğimiz için herhangi bir sorun olduğunu düşünmüyorum. Etkinlikler ve değerlendirme süreci bakımından da sorun olmadığını düşünüyorum. Ancak şöyle bir sorunumuz var. Çalıştığım kurumda coğrafya derslerini BYF 2. döneminde başlatıyoruz ve yalnızca bir eğitim dönemi süresince haftada iki ders saati olarak toplam 18 haftalık bir program uyguluyoruz. Bu sürenin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Süre kısıtlı olduğu için çoğu kazanımı BYF programına dâhil edemiyorum. Öğrencilerimizin coğrafya bilimini tam olarak tanıyabilmesi bu kısa program ile mümkün olamıyor. En az iki dönemlik bir program olması gerekiyor.
----------------------------------	----	----	---

Tablo 7 incelendiğinde BİLSEM’de çalışan coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğu coğrafya öğretim programının kazanımlar, içerik, konu sıralaması, etkinlikler ve ölçme ve değerlendirme yapısı bakımından uygun olduğu görüşünü paylaşmıştır. Değişim ve güncellenmeye ihtiyaç olan noktalar arasında katılımcıların en fazla üzerinde durduğu nokta öğretim programındaki etkinlikler olmuştur. Etkinliklerin sayıca artırılması ve farklı düzeylerdeki öğrencilere hitap edecek biçimde çeşitlendirilmesi en fazla dile getirilen öneriler olmuştur. Tablo 8’de coğrafya öğretmenlerinin gözünden BİLSEM öğrencilerinin coğrafya dersine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 8.

BİLSEM Öğrencilerinin Coğrafya Dersine Yönelik İlgisi ve Tutumlarına İlişkin Bulgular

Öğrenci ilgi ve tutumları	Frekans	Yüzde	Katılımcı görüşleri
BİLSEM öğrencilerinin coğrafyaya karşı ilgi ve tutumları yüksektir	27	50,9	K.7. Öğrenciler genel olarak olumlu bir tutuma sahipler. Özellikle günlük hayatla coğrafyayı ilişkilendirdiklerinde daha fazla önemsemekteler. Fakat her öğrencide yüksek ilgiye rastlayamıyoruz. Özellikle fen ve matematik alanlarında (deneye yönelik etkinlikler veya sınav kaygısıyla) ilgi daha yüksek. K.9. Çok istekli ve ilgililer tüm derslerime eksiksiz katılmaları oluyor. Merak duyuları ortaya çıkıyor. Yaşadığımız ortamla ilgili bilgiler öğrenmek onları çok mutlu ediyor. K.12. Doğa bilimlerine ilgisi olan öğrenciler Yer Bilimleri (jeoloji, mineroloji, gemoloji, sismoloji), iklim değişikliği konularında oldukça ilgili iken sosyal bilimlere meraklı olanlar daha çok göç ve göçmen politikaları konularına karşı ilgililer. Öğrenciler genel itibarıyla Coğrafi Bilgi Sistemleri konusuna ilgi duymaktadır. K.35. Coğrafya derslerine ilgilidirler. Düzenli olarak derslere katılım sağlarlar. İnsan ile ilişkili her şeyin coğrafyanın konusu olduğunu bildikleri için çeşitli konularda proje önerilerinde bulunarak proje çalışmalarına katılım sağlarlar.
Sözel ders olduğu için coğrafyaya ilgi düşük	8	15,1	K.15. BİLSEM öğrencilerinin coğrafya dersine karşı ilgileri beklentimin altındadır. Öğrenciler sayısal-sözel önyargısı BİLSEM’lerde de vardır. K.18. BİLSEM öğrencileri genellikle sözel dersleri tercih etmeme eğilimindedir. Bunda çocuktan ziyade velinin etkisi daha çoktur. Genellikle gelen çocuk hiçbir alan tarafından tanılama yapılamayan yetersiz ilgisiz öğrenciler sözel dersleri yapabilir mantığı ile rehberlik servisi ya da idare tarafından yönlendirilmiştir.

			<p>K.32. Sözel ders ön yargısı ile yaklaşıyorlar ama zamanla ısınıp sevdiklerini düşünüyorum.</p> <p>K.52. Öğrencilerimiz genellikle sayısal derslere daha fazla ilgi gösteriyor. Sınavlarda coğrafya dersinden soru sayısının düşük olması coğrafyaya karşı ilgiyi düşürüyor. Her ne kadar BYF döneminde coğrafya derslerine karşı ilgi gösterecekler de ÖYG ve proje döneminde coğrafya dersine yönelim istenilen seviyede olmuyor.</p>
Öğretmene bağlı olarak değişiyor	6	11,4	<p>K.5. Bu durumun tamamen öğretmenin ders işleme şekline bağlı olduğunu düşünüyorum. Ama sınav odaklı bir eğitim sistemimiz olduğu ve sınavlarda coğrafya branşının etkisi az olduğu için veli baskısının da etkisiyle öğrencilerin genelde coğrafya dersini tercih etmediğini düşünüyorum.</p> <p>K.38. Öğrenciler bilgiyi işleme, düzenleme, problem çözme, ürün ortaya koyma ve güdülenme şekilleri dikkate alındığında alana ilgili ve tutumlarının pozitif yönde olduğunu söyleyebilirim. Alan öğretmenin kadrolu olması, uzun süre BİLSEM’de çalışmış biri olması önemlidir. Fakat görevlendirme olmaması gerekir. Çünkü öğrenciler öğretmen anlamında devamlılık durumuna önem veriyor. Çünkü bazı akademik çalışmalar, proje çalışmaları ve yarışmalara katılım da öğretmenin kadrolu ve sürekli olması önemlidir. Sık öğretmen değişmesi alana ilgi ve tutumlarını olumsuz etkiliyor.</p> <p>K.50. BİLSEM öğrencileri genel olarak tüm derslere karşı ilgililer. Coğrafya dersi bağlamında öğrencilerin beklentilerine uygun ezbere dayanmayan ve proje tabanlı şekilde dersler işlendiğinde ilgi ve tutumları yüksek olmaktadır.</p>
Küçük yaş gruplarında iyi, lise gruplarında azalıyor	5	11,3	<p>K.2. Lise düzeyindeki öğrencilerin yani proje gruplarının ilgi ve tutumları düşüktür. Ancak ortaokul düzeyindeki öğrencilerin kişisel farklar olmakla birlikte ilgisi görece iyidir.</p> <p>K.29. Benim girdiğim gruplardan özellikle 6.sınıf BYF gruplarında ilgi daha fazla olmakla birlikte diğer gruplardaki öğrenciler de genellikle ilgililer.</p> <p>K.45. İlkokul sınıflarında ilgi ve tutum yüksektir. Ortaokul kademesine geldiklerinde ilgi ve tutumda düşme oluyor. Dersin ortaokulda bağımsız olmaması, tüm toplumda dersin sadece sözel bir yapıda olduğunun düşünülmesi, sınav kaygısının devreye girmesi, coğrafya konularının ortaokullarda farklı dersler içinde dağılmış olması BİLSEM öğrencilerinde de olumsuz bir tutuma neden oluyor.</p>
Coğrafyaya karşı ilgisiz	6	11,3	<p>K.6. Destek gruplarında yüksek ancak BYF ve ÖYG gruplarına doğru çıktıkça ilgi azalıyor maalesef</p> <p>K.11. Çok az öğrencinin coğrafyaya ilgisi var.</p> <p>K.17. Maalesef öğrenciler pek tercih etmiyor coğrafyayı. Sayılar giderek azalıyor.</p> <p>K.33. Çoğunlukla ilgi ve tutumları düşük seviyededir. Başta Coğrafyanın harita ve yer şekilleri bilimi olduğu gibi bir kısıtlı bilgiye sahip olmakla birlikte Coğrafyanın kapsamı, konusu ve önemiyle ilgili çalışmalar yapıldıkça özellikle beşeri ve ekolojik konularla ilgili motivasyonları, ilgileri artmaktadır.</p>

BİLSEM’de görev yapan coğrafya öğretmenlerinin BİLSEM öğrencilerinin coğrafya dersine yönelik ilgi ve tutumlarına dair Tablo 8’de verilen görüşlerine bakıldığında öğrencilerin yarısının coğrafya

dersine karşı ilgi ve tutumlarının yüksek olduğu belirtilmiştir. Öğretmen görüşlerine göre, sayısal derslerin diğer öğretim kademelerinde olduğu gibi BİLSEM kurumlarında da etkili olduğu için coğrafyanın önemsenmediği vurgulanmıştır. İlk ve ortaokul gruplarında coğrafyaya olan ilgi ve tutumun daha yüksek olduğu ve öğretmen yaklaşımı, ders işleme teknikleri ve dersle ilgili öğrenci ihtiyaç ve sorularına cevap verebilme yeteneğine göre de coğrafya dersine olan ilgi ve tutumun olumluya dönüşebildiği görüşü paylaşılmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

BİLSEM coğrafya öğretmenlerinin kurumlarındaki branşlarına, öğretim programlarına, çalışmalara ve öğrencilere yönelik görüşlerinin incelendiği bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar problem cümleleri özelinde değerlendirilmiştir.

Araştırmanın yöneticilerin coğrafya dersinin BİLSEM'deki gerekliliğine yönelik algılarına ilişkin sonuçlarına bakıldığında coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun görüşlerine göre yöneticiler tarafından coğrafya dersinin BİLSEM'lerde önemli ve gerekli bir ders olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır. Katılımcı görüşleri incelendiğinde bu değer ve önemin coğrafya dersinde proje yapılıp yapılmaması ve öğrencilerin coğrafya dersine karşı olan ilgi ve alakası ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Nitekim yöneticilerin coğrafya dersine karşı olan bakış açısının olumsuz olduğunu düşünen coğrafya öğretmenleri, öğrencilerin sayısal branşları daha çok önemsediklerini bu nedenle idarece malzeme ve araç-gereç desteğinin zayıf olduğunu, coğrafya dersine olan desteğin herhangi bir yarışmada bir başarı elde edilmesine bağlı olduğunu düşündükleri sonuçları elde edilmiştir. Bu durumda yukarıda bahsedilen problemlere çözümler geliştirildiğinde yöneticilerin de coğrafya dersine karşı daha olumlu bir bakış açısı kazanabileceği sonucuna ulaşılabilir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Kılıç ve Özkan'ın (2022) çalışmasındaki BİLSEM'lerde TÜBİTAK destekleri ve AB projeleri konularında motive edici desteklerin artırılması gerektiği bulgusu örtüşmektedir.

BİLSEM öğrencilerinin TÜBİTAK proje yarışmalarına coğrafya alanıyla ilgili katılma isteği hakkındaki deneyimleri ile ilgili olarak şu sonuç dikkat çekicidir. Coğrafya öğretmenlerinin yarısından biraz fazlasının öğrencilerinin TÜBİTAK projelerine coğrafya alanında katılım ile ilgili olumlu bakış açısına sahip oldukları görülmektedir. Katılımcı görüşleri derinlemesine incelendiğinde bu olumlu bakış açısı üzerinde ders öğretmenin ve uygulanan program aşamasının etkili olduğu görülmektedir. Coğrafya öğretmenlerinin proje yürütme konusunda sahip olduğu beceriler arttığında, coğrafya dersi ile ilgili konular ile güncel hayat problemleri arasında bağlantı kurulduğunda, Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme (BYF) aşamasından Özel Yeteneklerin Geliştirilmesi (ÖYG) ve Proje aşamasına geçildiğinde öğrencilerin coğrafya branşındaki projelere yönelik olumlu algılarının arttığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Şeyihoğlu ve Geçit'in (2011) çalışmasındaki coğrafya dersi gören üstün yetenekli öğrenciler için analiz, sentez, değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek etkinlikler tasarlanması ve coğrafyanın sorun çözücü uygulama boyutuna yönelik çalışmalar yapılması gerektiği bulguları ile Yılmaz ve Yılmaz'ın (2021) çalışmasındaki BİLSEM programlarının öğrencilerin yaratıcılığına pozitif etki etmesi gerektiği ile esnek ve proje tabanlı olması gerektiği bulguları örtüşmektedir. TÜBİTAK projelerine katılma açısından olumsuz bakış açısına sahip olan öğrencilerin bulunmasının diğer nedenleri de öğrencilerin lise ve üniversite giriş sınavlarına hazırlanma kaygısı ile oldukça fazla devamsızlık yapması, öğrencilerin sayısal branşlardaki projelere daha fazla ilgi göstermesi olarak belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Özkan (2009) ve Epçaçan'ın (2019) çalışmasındaki BİLSEM öğrencilerinin sınav kaygısı yaşadığı

bulgusu örtüşmektedir.

BİLSEM’de görev yapmanın öğretmenlere akademik katkılarının nasıl olduğuna ilişkin dikkat çekici sonuç araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin neredeyse tamamı BİLSEM öğretmeni olmanın kendilerini akademik anlamda geliştirdiğine vurgu yapması olmuştur. Bu öğretmenlerden bir kısmının düşüncelerine göre BİLSEM’lerde coğrafya öğretmeni olmanın araştırmacı bir kimliğe sahip olmayı ve güncel kalmayı zorunlu kılması gerektirdiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu zorunluluk ile birlikte coğrafya öğretmenleri diğer zümre öğretmenleri ile iş birliği yapmakta, alanıyla ilgili güncel yayınları takip etmekte, yeni yayınlar üretmekte, çeşitli eğitimleri takip ederek dahil olmakta, kongre ve sempozyumlara katılım sağlamaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Gömleksiz, Kan ve Özer’in (2012) çalışmasındaki BİLSEM öğretmenlerinin öz yeterliklerinin özel yeteneklilerin gerisinde kalma baskı ile yüksek olduğu bulgusu; Rosemarin’in (2014) çalışmasındaki üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinin öğrencilerin düşünce tarzını anlayacak kadar hem zihinsel hem de duygusal yeterliğe sahip olması gerektiği bulgusu; Ayaydın ve Ün (2018) ve İleri’nin (2023) çalışmalarındaki BİLSEM öğretmenlerinin özel yetenekli öğrenciler ile çalışmanın kendilerine farklı bir bakış açısı kazandırarak bir çok yönden katkı sağladığını düşündükleri bulgusu; Sak (2010) ile Summak ve Çelik-Şahin’in (2014) çalışmalarındaki üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinin her daim kendini geliştirmesi gerektiği bulguları örtüşmektedir.

BİLSEM Coğrafya öğretmenlerinin coğrafya ile ilgili kongre ve sempozyum gibi bilimsel etkinliklere katılma durumlarına ilişkin olarak öğretmenlerin büyük çoğunluğunun çeşitli bilimsel etkinliklere katılım sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç ile araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin büyük bir kısmının lisansüstü eğitim yapmış/yapıyor olması ve BİLSEM ortamının yeni araştırma gerçekleştirilmesine uygun olması arasında bağlantı olduğu söylenebilir. Katılımcı görüşleri derinlemesine analiz edildiğinde öğretmenlerin sahip oldukları yüksek öz yeterlik algısı ile başta UCEK olmak üzere coğrafya ve farklı disiplinlerde kongre ve sempozyumlara öğrencileri ile yaptıkları çalışmalar ile katılım sağladığı ve burada katıldıkları atölyeler ile öz yeterlik algılarını daha da artırdıkları sonucuna ulaşılmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Kılıç ve Özkan’ın (2022) çalışmasındaki BİLSEM öğretmenlerinin öz yeterliklerinin yüksek çıkması bulgusu, bu yeterliğin yüksek olmasında tam ve doğrudan yaşantıların etkili olduğu bulgusu ve öğretmenlerin kendilerini yeterli algılamaları ile içinde buldukları ortamın koşullarının iyi olması arasında bir bağlantı olduğu bulguları örtüşmektedir. Coğrafya ile ilgili kongre ve sempozyumlara katılmadığını beyan eden öğretmenlerin görüşlerinden elde edilen bulgulardan ise öğretmenlerin genellikle il dışındaki etkinliklere katılım ile ilgili gerekli imkanlara sahip olmadığı ve okul, ilçe ya da il milli eğitim yönetiminden gerekli izinlerin alınması ile ilgili sorunlar yaşadıkları ve bu konuda çeşitli düzenlemeler yapılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Kılıç ve Özkan’ın (2022) çalışmasındaki BİLSEM öğretmenlerinin çalıştay, sempozyum vb. etkinliklere katılması için gerekli desteklerin sağlanmadığı bulgusu örtüşmektedir.

Çalışılan kurumda coğrafya ile ilgili derslik, materyal ve araç-gereç varlığı ile bunları kullanma bilgi ve becerilerine ilişkin olarak coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ders materyallerinin bulunmadığı, kendi imkanları ile temin ettiklerinin de oldukça az ve sınırlı olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Coğrafya öğretmenlerinin görüşlerine göre coğrafya dersliklerinin olmadığını, olanların da basit harita ve küre materyali dışında bir materyallerinin olmadığını, özellikle alana özgü CBS, teleskop ve kum havuzu gibi materyal ve teknolojilere ihtiyaçları olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Ayrıca bu materyallerin coğrafya öğretim sürecinde kullanımı ile ilgili destek ihtiyacının da olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Sezginsoy (2007), Şenol (2011), Kazu ve Şenol (2012), Kurtdaş (2012), Kaya (2013), Keskin, Samancı ve Aydın

(2013), Sarı ve Öğülmüş (2014), Bozan ve Savi-Çakar (2020), İleri'nin (2023) çalışmalarındaki BİLSEM'lerin araç-gereç ve laboratuvar gibi fiziksel şartlarının yeterli olmadığı bulgusu; Kutlu, Schreglmann ve Cinisli'nin(2018) çalışmasındaki özel eğitim öğretmenlerinin yardımcı teknolojilerin kullanımı ile ilgili önlerindeki en büyük engelin okullarda yeterli yardımcı teknolojik araç-gereçlerin bulunmaması ve bu yardımcı teknolojiler ile ilgili bilgi eksikliği olduğu bulgusu örtüşmektedir.

BİLSEM Coğrafya dersi öğretim programının kazanım, içerik, konu sıralaması, etkinlikler ve ölçme değerlendirme yapısına ilişkin olarak coğrafya öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun görüşlerine dayalı olarak öğretim programındaki kazanım, içerikler, değerlendirme süreçleri ve etkinlikler açısından öğrencilere uygun olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Öğretmenlerinin bu konudaki görüşleri incelendiğinde bu durum üzerinde öğrencilerin ilgi, istek ve sahip olunan imkanlara göre programın uygulanmasında esneklik olmasının etkili olduğu görülmektedir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Şeyhoğlu ve Geçit (2011), İleri (2023), Cevher Kılıç (2015), Bulut (2016), Ayaydın ve Ün'ün (2018) çalışmalarındaki BİLSEM öğretim programlarında eksiklerin olduğu ve geliştirilme ihtiyacı bulunduğu bulgusu ile örtüşmemektedir. Öğretim programları ve alt bileşenleri ile ilgili coğrafya öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu genel olarak olumlu düşüncelere sahip olsa da özellikle etkinlikler ile ilgili geliştirilmesi gereken noktalar da bulunduğu anlaşılmaktadır. Özellikle öğrencilerin seviyesine uygun olmaması ve nicelik olarak yeterli sayıda olmaması gibi eksiklikler etkinlikler ile ilgili ulaşılan en önemli sonuçtur. Bu sonuç ile Bulut'un (2016) çalışmasındaki BİLSEM öğretim programlarında yer alan etkinliklerin bazı yönleriyle geliştirilmesi gerektiği bulgusu örtüşmektedir.

BİLSEM öğrencilerinin coğrafya dersine yönelik ilgi ve tutumlarına ilişkin olarak coğrafya öğretmenlerinin yarısının görüşlerine göre öğrencilerinin coğrafyaya karşı ilgilerinin yüksek ve tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Artvinli, Gülüm ve Coşkun'un (2010) çalışmasındaki üstün yetenekli öğrencilerin coğrafya dersine yönelik algılarının genel olarak pozitif olarak tespit edilmesi bulgusu örtüşmektedir. Bu yüksek ilgi ve tutum ile coğrafya ile günlük hayatın ilişkilendirilmesi, proje tabanlı olarak eğitim süreci yürütülmesi arasında sıkı bir bağlantı bulunmaktadır. Başka bir deyişle coğrafya öğretmenlerinin bu konulardaki yeterlik düzeyleri arttıkça öğrencilerin de ilgileri artmakta ve tutumları daha da olumlu olmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile Hansen ve Fuldhesen'in (1994) çalışmasındaki özel yetenekli çocukların eğitimine yönelik eğitim alan ve almayan öğretmenler arasında eğitim alanlar lehine yaratıcılık ve esnek düşünme, materyal geliştirerek uygulama, ders zamanını etkili ve verimli kullanma, öğrencilerin motivasyonunu sağlama, yetenek programlarına öğrencileri yönlendirme ve sınıf içi etkinlikler konularında daha başarılı oldukları bulgusu örtüşmektedir. Coğrafya öğretmenlerinin bir kısmının görüşlerine göre BİLSEM'lerde coğrafya dersine karşı ilgilerinin başta lise grupları olmak üzere düşük oldukları sonucuna ulaşılmaktadır. Bu durum üzerinde coğrafyanın sözel grupta yer alan bir ders olması, üniversite hazırlık sınavlarındaki soru sayısının diğer derslere göre az olmasının etkili olduğu söylenebilir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile İleri'nin (2013) çalışmasındaki BİLSEM öğrencilerinin kendilerine örnek aldıkları bilim insanlarının genellikle fen alanlarındaki bilim adamları olmasından dolayı sosyal bilimlerdeki derslere çok ilgi duymadıkları bulgusu; Şeyhoğlu ve Geçit'in (2011) çalışmasındaki özellikle örgün eğitimde Fen Lisesi ile Anadolu liselerinin fen alanında öğrenim gören öğrencilerin önemli bir kısmının coğrafyaya karşı olumlu bir tutum içerisinde olmadığı bulgusu ile örtüşmektedir.

Öneriler

- BİLSEM’lerde görev yapan idarecilere yönelik düzenlenecek bilgilendirme ve eğitimlere coğrafya gibi sosyal bilimler disiplinine ait derslerin de önemi ve gerekliliği ile bölümler eklenmelidir.
- BİLSEM’lerde görev yapan tüm coğrafya öğretmenlerine başta proje hazırlama ve yürütme becerilerini kazandırma, özel yeteneklilere coğrafya öğretimi ve CBS ile ilgili olmak üzere hizmet içi eğitimler düzenlenmelidir.
- BİLSEM’lerde uygulanan coğrafya dersi öğretim programının özellikle BYF grubunda da öğrencilerin proje tabanlı öğrenmelerine olanak sağlayacak ve tüm gruplarda üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- BİLSEM’lerde öğrenim gören öğrencilerin fazla devamsızlık yapmalarının önüne geçmek için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerde görev yapan öğretmenlerin kendilerini akademik olarak geliştirebilecekleri destekler sağlanmalıdır.
- BİLSEM öğretmenlerinin özellikle görev yaptıkları il dışında kongre, sempozyum, çalıştay vb. bilimsel etkinliklere katılabilmeleri için teşvikler sağlanmalı, okul, ilçe ve il yöneticilerinden izinlerin sağlanması hususunda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerde coğrafya sınıfları ve bu sınıflarda olması gereken eğitsel materyaller ile ilgili standartlar oluşturulmalı, her BİLSEM’de bu standartların sağlanması koşulu ile ilgili hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerdeki coğrafya sınıflarında ve atölyelerinde kullanılabilecek başta alana özgü CBS gibi teknolojilerde olmak üzere eğitsel materyaller ile ilgili kamu, özel sektör, üniversiteler ve STK’lar ile işbirliği protokolleri yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerde uygulanan öğretim programları ile ilgili akademi ile iş birliği içerisinde gözden geçirilerek gerekli olduğu durumlarda özellikle etkinlikler ile ilgili güncellemeler yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerde göreve yeni başlayan coğrafya öğretmenlerine özel program tanıtım seminerleri yapılmalıdır.
- BİLSEM’lerde okutulan coğrafya derslerinin öğrencinin gelecek kariyer planlamalarında nasıl etkili olabileceğine yönelik öğrenci ve veli seminerleri düzenlenmelidir.

Etik Kurul Onayı: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu, 26.12.2023 tarihli, 20. Oturum 01-68 nolu karar.

Araştırmacıların Katkı Oranı: Birinci Yazar: Giriş, özet bölümlerini, İkinci Yazar: Yöntem, sonuç ve tartışma bölümlerine, Üçüncü Yazar: Bulgular kısmına katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı: Yazarlar potansiyel bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

References

- Altun, T., & Vural, S. (2012). Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) görev yapan öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişim ve okul gelişimine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. [Evaluation of the views of teachers and administrators of a science and art center (sac) about professional development and school improvement]. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 152-177.
- Artvinli, E., Gülüm, K., & Çoşkun, S. (2010). Üstün yetenekli öğrencilerin coğrafya dersine karşı eğilimleri, [The attitudes of gifted students for geography lesson]. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(14), 62-69.
- Ayaydın, Y., & Ün, D. (2018). Bilim ve Sanat Merkezi öğretmenlerinin bilsem ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik görüşleri. [The stand point of Science and Arts Center teacher's towards the education of gifted students and BİLSEM's]. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 121-155.
- Bozan, İ., & Savi Çakar, F. (2020). Bilim ve Sanat Merkezi öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin belirlenmesi. [The role of science and art centers in the education of gifted and talented students: teachers' and parents' views]. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 1(53), 1607-1628.
- Bulut, T. K. (2016). *Bilim ve Sanat Merkezleri'nin etkililiği ve işlevselliğine ilişkin öğretmen, öğrenci, yönetici ve uzman psikolojik danışmanların görüşleri*. [The remarks of teachers, students, administrators, and expert psychological counselors in relation to the effectiveness and functionality of the Centers of Science and Art] (Unpublished master's thesis). Fırat Üniversitesi.
- Briggs, C. (1986). *Learning how to ask: A sociolinguistic appraisal of the role of the interview in social science research*. Cambridge University Press.
- Cevher Kılıç, V. (2015). Türkiye'de üstün ve üstün yetenekli çocuklara yönelik bir eğitim politikası oluşturulamaması sorunu üzerine bir değerlendirme. [An evaluation over unavailable education programme policy for gifted and talented children in Turkey]. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 4(12), 146-154.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri. Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. [Qualitative inquiry & research design choosing among five approaches]. Siyasal Yayınevi.
- Epçaçan, U. (2018). *Bilim ve Sanat Merkezindeki eğitim uygulamalarının öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*, [Evaluation of the teaching practices in Science and Art Centers according to student and teacher views] (Unpublished master's thesis), Dicle Üniversitesi.
- Gömlüksiz, M. N., Kan, A., & Öner, Ü. (2012). Üstün zekalı ve üstün yetenekli öğrencilerin medya okuryazarlığına ilişkin görüşleri (Elazığ Bilsem Örneği) [Gifted and talented students' perceptions of media literacy (Case of Elazığ Science and Art Center)]. *Pegem Eğitim Öğretim Dergisi*, 2(4), 41-54.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M. B., & Taşgın, S. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*. [Qualitative research in social sciences] Seçkin.
- Hansen, J. B., & Feldhusen, J. F. (1994). Comparison of trained and untrained teachers of gifted student. *Gifted Child Quarterly*, 38(3), 115-121.
- İleri, A. (2023). *Öğretmen, Öğrenci ve Veli Gözünden Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)*. [The science and arts centers (BİLSEM) from the perspective of teachers, students and parents] (Unpublished master's thesis). Gazi Üniversitesi.

- Kaya, N. (2013). Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ve BİLSEM'ler. [Education of Gifted Students and BILSEM's] *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 115-122.
- Kazu, Y. & Şenol, C. (2012). Üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşleri (BİLSEM Örneği). [Views of Teachers about Gifted Curriculum (Case of BILSEM)] *e-international Journal of Educational Research*, 3(2), 13-35.
- Keskin, Ö. M., Samancı, K. N., & Aydın, S. (2013). Bilim ve Sanat Merkezleri: Mevcut durumları, sorunları ve çözüm önerileri. [Science and Art Centers: Current status, problems, and solution proposals] *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 78-96.
- Kılıç, Ş., & Kırıl Özkan, T. (2022). Bilssem öğretmenlerinin eğitim teknolojisi öz yeterliği üzerine bir çalışma. [A study on educational technology self-efficiency of BILSEM teachers] *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8(3), 165-190. <https://doi.org/10.47714/uebt.1173885>
- Korkmaz, İ. (2020). *Nicel araştırmalarda evren, örneklem, örnekleme teknikleri*. [Universe, sample, sampling techniques in quantitative research] In B. Oral & A. Çoban (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (Scientific research methods in education from theory to practice)* (1. Baskı) (147-159). Pegem Akademi Yayınları.
- Köksal, M. S., Göğsu, D., & Akkaya, G. (2017). Türkiye'de özel yeteneklilere neyi, nasıl öğretmeli ve öğrenmeyi nasıl değerlendirmeli?: Bir paydaşlar görüşü çalışması. [What should be taught? how should be taught? and how learning should be evaluated?: a study of stakeholder ideas about education of gifted students in Turkey] *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9, 190-203.
- Kurnaz, A. (2014). Yirminci yılında Bilim ve Sanat Merkezlerinin raporlar ve yönetici görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. [Evaluation of Science and Art Centers in the twentieth year depending on the reports and directors' views] *Journal of Gifted Education Research*, 2(1).
- Kurtdaş, M. Ç. (2012). Üstün yetenekliler ve üstün yeteneklilerin eğitiminde Bilim ve Sanat Merkezleri (Malatya Bilim ve Sanat Merkezi örneği). [Gifted students and the education of gifted students in Science and Arts Centers (Malatya Science and Arts Centers Case)] *Düşünce - Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 10(2), 151-181.
- Kutlu, M., Schreglmann, S., & Cinisli, N. (2018). *Özel eğitim alanında çalışan öğretmenlerin özel eğitimde yardımcı teknolojilerin kullanımına ilişkin görüşleri*. [The opinions of special education teachers on the use of assistive technologies in special education]. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (1), 1540-1569.
- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (2018). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm>
- MEB-BİLSEM Yönergesi (2023). https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_12/19153952_milliegitimbakanligibilimvesanatmerkezleriyonergesiveekleri.pdf
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖRGM). (2023a). https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_12/25210631_20232024bilimvesanatmerkezleriogrencitanilamaveyerlestirmekilavuzu.pdf
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖRGM). (2023b). Bilim ve sanat merkezleri nedir? [What are science and art centers?] <https://orgm.meb.gov.tr/www/bilim-ve-sanat-merkezleri-nedir/icerik/1955>
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖRGM). (2023c). <https://orgm.meb.gov.tr/www/bilsem-22-proje-ile-tubitaka-damgasini-vurdu/icerik/2022>
- Özkan, D. (2009). *Yönetici, öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerine göre bilim ve sanat merkezlerinin örgütsel etkililiği*, [The organisational effectiveness of science and art centers in accordance with the

- opinions of managers, teachers, parents and students] (Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Rosemarin, S. (2014). Should the teacher of the gifted be gifted? *Gifted Education International*, 30(3), 263-270. <https://doi.org/10.1177/0261429413486577>
- Sak, U. (2010). *Üstün zekâlılar üstünlükleri tanılanmaları ve eğitimleri*. [Giftedness, giftedness, identification and education] Maya Akademi, Ankara.
- Sarı, H., & Öğülmüş, K. (2014). Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) karşılaşılan sorunların öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi. [Evaluation of the problems faced by teachers and students in science and art centers] *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 254-265.
- Sarıtaş, E., Şahin, Ü., & Çatalbaş, G. (2019). Velilerin gözüyle BİLSEM. [Science and Art Centers (SAC) According to the Parents] *Journal of Qualitative Research in Education*, 7(1), 114-133. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.7c1s.5m>
- Sezginsoy, B. (2007). *Bilim ve sanat merkezi uygulamalarının değerlendirilmesi*. [Evaluation of science and art centre applications.] (Unpublished master thesis), Balıkesir Üniversitesi.
- Summak, S. M., & Çelik, Ş. Ç. (2014). Bilim ve Sanat Merkezlerinde yönetici, öğretmen yeterlilikleri ve öğretimsel hedefler için standartların belirlenmesi. [Examining the opinions about determining standards at science and arts centers]. *Üstün Yeteneklileri Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 86-104.
- Şenol, C. (2011). *Üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşleri (BİLSEM örneği)* [Teachers' opinions on gifted education programmes (BİLSEM sample)] (Unpublished master thesis). Fırat Üniversitesi.
- Şeyihoğlu, A., & Geçit, Y. (2011). Üstün yetenekli öğrencilerin coğrafya'ya yönelik tutumlarının kişisel özellikleri açısından incelenmesi. [Examination The Personal Characteristics Impacts on Identifying Gifted Students' Attitudes Towards Geography] *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 1(1), 45-58.
- Topçu, S. (2022). *Özel yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin incelenmesi: BİLSEM 'de öğretmen olmanın anlamına ilişkin fenomenolojik bir çalışma*. [Examination of professional experiences of teachers teaching gifted&talented students: a phenomenological study on the meaning of being a teacher at BİLSEM] (Unpublished master thesis). Marmara Üniversitesi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. [Qualitative research methods in social sciences.] Seçkin.
- Yılmaz, G. K. (2014). Durum Çalışması, [Case Studies] (Ed., Metin, M.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*, Pegem Akademi.
- Yılmaz, M., & Yılmaz, T. (2021). Yönetici ve öğretmenler gözünden BİLSEM'lerde verilen eğitimin kritiği. [Criticism of the educations given at BİLSEM's from the perspective of administrators and teachers] *International Review of Economics and Management*, 9(1), 1-27